

การตระหนักถึงคุณค่าของชีวิตในโลกหลังความตายของตัวละครเอกชายในนวนิยายเรื่อง ขอเพียงอีกวัน (For One More Day)

กัลยรักษ์ ทับทิม

สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

บทความนี้ศึกษานวนิยายเรื่อง ขอเพียงอีกวัน (For One More Day, 2006) ประพันธ์โดย มิตช์ อัลบอม ในแง่มุมของการวิเคราะห์ปัญหาทางจิตใจของตัวละครเอกชาย อันเนื่องมาจากสังคมแบบปิตาธิปไตยที่ส่งผ่านความสำเร็จแบบชายผ่านสถาบันครอบครัว จนเกิดการหาทางออกในแนวทางจิตวิญญาณที่เน้นคุณค่าของผู้หญิงในด้านความอ่อนโยน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นว่ามีส่วนช่วยคลี่คลายการอยากทำอัตวินิบาตกรรมของตัวละครเอกชายได้ ในตัวบทนำเสนอว่าอำนาจปิตาธิปไตยถูกส่งผ่านพ่อ โดยพ่อที่ยึดติดกับความสำเร็จทางวัตถุส่งผลให้ลูกมีปัญหาทางด้านจิตใจเมื่อไม่สามารถรักษาความสำเร็จและชื่อเสียงไว้ได้ จนต้องทำอัตวินิบาตกรรม ผู้ประพันธ์จึงนำเสนอให้ตัวละครเอกเดินทางผ่านประสบการณ์เสียชีวิต ในพื้นที่แห่งนี้นำเสนอข้อจำกัดของการมองโลกที่ให้คุณค่ากับวัตถุ ทรัพย์สินภายนอก และนำเสนอทางออกด้วยการปรับเปลี่ยนมุมมองการใช้ชีวิต ให้ตัวละครเอกได้ทบทวนถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและเห็นคุณค่าของชีวิตในด้านการหาความสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตในแนวทางจิตวิญญาณ เมื่อผ่านประสบการณ์เสียชีวิตและกลับมามีโลกความจริงตัวละครเอกจึงสามารถใช้ชีวิตต่อไปได้ เปลี่ยนใจไม่ทำอัตวินิบาตกรรม

คำสำคัญ ; สังคมอเมริกัน, ปิตาธิปไตย, ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อและลูกชาย, ความสัมพันธ์ระหว่างแม่และลูกชาย, จิตวิญญาณ

Male Protagonist's Realization the Value of Life in His Afterlife in Mitch Albom's Novel "For One More Day"

Kanyaruk Manhaddee
Comparative Literature, Faculty of Arts
Chulalongkorn University, Thailand

Abstract

This article examines the novel *For One More Day*, 2006, written by Mitch Albom, in terms of analyzing the mental problems of the male protagonist. This is due to a patriarchal society in which male success is transmitted through family institutions. The solution was found in a spiritual way that emphasized the value of women in tenderness. Empathy for others can help alleviate the male protagonist's desire to commit suicide. The text presents that patriarchal power is passed through the father. A father clinging to material success results in his son having mental problems when he is unable to maintain success and fame, so he desires to commit suicide. The author, therefore, presents the protagonist on a near-death journey. This area presents the limitation of the worldview that values external objects and assets. And offer a solution by changing the perspective of life. The protagonist revisits the problems and sees the value of life in finding a balance between work and life in a spiritual way. Through a near-death experience and returning to the real world, the protagonist is able to go on with his life and changed his mind not to commit suicide.

Keywords; American Society, Patriarchy, Relation of Father and Son, Relation of Mother and Son, Spirituality

บทนำ

ในประเด็นชายเป็นใหญ่ หากพูดถึงสังคมที่ปกครองด้วยระบอบปิตาธิปไตย มักมองว่าเป็นสังคมที่ให้อำนาจแก่ผู้ชายคือแนวคิดแบบชายเป็นใหญ่ที่พัฒนามาจากแนวคิดสตรีนิยม ฌ็องฌัก กอแตร์ (2555, น. 31) ได้อ้างถึงงานของกฤษฎา อาชวินิกุล ที่เสนอว่าสังคมแบบชายเป็นใหญ่ คือ ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายและโครงสร้างทางสังคมอันเป็นตัวกำหนดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายโดยผ่านสถาบันครอบครัวและระบบเครือญาติ สถาบันการเมืองการปกครองและสถาบันทางศาสนา เป็นต้น การให้ความสำคัญกับเพศชายมากกว่าเพศหญิงและเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ชายเป็นสำคัญ คนที่โดนกดทับก็มักจะเป็นผู้หญิงที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจ เช่น สถานะภรรยาและแม่ อย่างในพื้นที่บ้านผู้ชายมักมีสิทธิ์ในการออกไปทำงานทำ ส่วนผู้หญิงต้องรับหน้าที่ในการทำงานบ้านและเลี้ยงดูบุตรเพียงอย่างเดียว

ในนวนิยายเรื่อง *ขอเพียงอีกวัน* มีความน่าสนใจในแง่การนำเสนอว่าภายใต้กรอบสังคมแบบปิตาธิปไตยนั้นแม้ว่าผู้ชายจะดูเหมือนเป็นคนที่มีสิทธิมากกว่าผู้หญิง อย่างไรก็ตามในสังคมของผู้ชายด้วยกันเองยังมีชนชั้น และถูกคาดหวังจากสังคมไม่ต่างไปจากผู้หญิงที่ต้องดำรงตำแหน่งภรรยาและแม่ การให้ผู้ชายต้องประสบความสำเร็จ และมีความสามารถ อย่างเช่น ตัวละครเอกชายในเรื่อง *ขอเพียงอีกวัน* ชีครอดพ้นจากการไปเป็นทหารในสงคราม แต่เขาถูกบังคับจากพ่อให้ต้องเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียงแทน การที่เขาต้องเล่นไปตามบทบาทที่พ่อและสังคมสร้างไว้หากมองถึงการคาดหวังในความเป็นชาย สังคมแบบปิตาธิปไตยให้ความสำคัญกับผู้ชายด้วยการสร้างมาตรฐานความเป็นชาย ฌ็องฌัก กอแตร์ (2559, น. 2) ได้อ้างอิงถึงความเป็นชายในแบบที่สังคมเชิดชู ดังที่อาร์. ดับบลิว. คอนเนลล์ (R.W. Connell) นักสังคมวิทยาชาวออสเตรเลียเรียกว่า "hegemonic masculinity" หรือความเป็นชายแบบมีอำนาจนำ ซึ่งเป็นคำอธิบายรูปแบบความเป็นชายที่มีอำนาจในการกำหนดบรรทัดฐานของความเป็นชาย หากมองในภาพความเป็นชายของสังคมอเมริกันนั้น ก็มีส่วนได้รับอิทธิพลจากภาพความเป็นชายแบบอำนาจนำนั้นมาด้วย อย่างเช่น ในแนวคิดความฝันแบบอเมริกัน (American Dream) ที่มีความคาดหวังต่อคนในสังคมให้พยายามดิ้นรนเองเพื่อความสำเร็จอันทัดเทียมกัน ไม่ว่าจะด้านความร่ำรวยหรือชื่อเสียง หลายคนเชื่อว่า

ต้องเกิดจากการทำงานหนัก อดออม และต่อสู้กับอุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทองและข้าวของต่าง ๆ (สุคนธา สมใจ, 2550, น.170) โดยเฉพาะชายชาวอเมริกันส่วนใหญ่ที่ปรารถนาจะต้องมีบ้าน มีรถ และสร้างครอบครัวที่อบอุ่น การสร้างภาพหรือกรอบดังกล่าวสร้างความกดดันให้แก่ตัวละครเอกชายในเรื่อง ชิค ต้องพยายามเป็นชายแบบอำนาจนำผ่านอาชีพนักกีฬา โดยเชื่อฟังแผนของพ่อ ซึ่งแผนดังกล่าวมาจากมายาคติทางสังคมที่หล่อหลอมให้ผู้ชายต้องเป็นชายในอุดมคติ อันแสดงให้เห็นว่ามีผู้ใช้ผู้หญิงที่ถูกกดดันภายใต้สังคมแบบปิตาธิปไตย แต่ผู้ชายก็ถูกกดดันจากสังคมให้รักษาสถานะการเป็นชายที่ดีและประสบความสำเร็จเช่นกัน ทั้งตำแหน่งทางการทำงาน รายได้ ชื่อเสียง

ผู้วิจัยเห็นว่าวรรณกรรมเรื่อง ขอเพียงอีกวัน ของมิตช์ อัลบอม มีความน่าสนใจ ในด้านการวิพากษ์สังคมแบบปิตาธิปไตย อันสะท้อนให้เห็นปัญหาทางสังคมผ่านตัวละครเอกชาย ที่ถูกกดดันจากพ่อและสังคม แม้ว่าชิคจะพยายามเป็นนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ แต่แท้จริงแล้วมีปัจจัยที่ทำให้ลายความเป็นชายแบบอำนาจนำ เพราะเป็นสิ่งที่ยากจะเข้าถึงด้วยปัจจัยทางสังคมหลังสมัยใหม่ที่เต็มไปด้วยความเสี่ยงทางสังคม และเศรษฐกิจ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หรือแม้แต่การเปลี่ยนแปลงทางด้านสุขภาพของตัวละครเอกชายเอง จนเขาไม่สามารถรักษาความสำเร็จในการเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียง แบบที่พ่อและสังคมต้องการได้ นิยายเล่มดังกล่าวตีพิมพ์ในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 21 ในปี 2006 แต่กลับไปเล่าถึงปัญหาช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 20 ถึงเรื่องราวในอดีตช่วงปี 1960 ที่อเมริกันชนแบกรับความคาดหวังทางสังคม ด้วยการสมานทานความเป็นชายผ่านความสำเร็จทางการงาน ขณะเดียวกันกลับเกิดปัญหาที่พวกเขาไม่สามารถสมานทานความเป็นชายได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงในสังคมหลังสมัยใหม่ ที่มีความรวดเร็วและไม่แน่นอน ต่างจากผู้ชายในรุ่นพ่อของตนที่ให้คุณค่ากับการทำตามระเบียบหรือวิถีคิดทางสังคม การยึดถือในมายาคติดังกล่าวส่งผลทำให้ชิคต้องทะเยอทะยาน เพื่อจะประสบความสำเร็จ อันแสดงให้เห็นว่าแม้เวลาจะผ่านไป แต่ผู้ชายยังคงถูกกดทับและถูกคาดหวังจากสังคมจนเกิดปัญหา ขณะเดียวกัน การกลับไปเล่าเรื่องในปี 1960 อาจแสดงให้เห็นว่าที่ผ่านมาผู้หญิงมีเพียงตกอยู่ภายใต้อำนาจของชาย แต่ผู้ชายก็ยังถูกกดทับและเกิดปัญหาทางด้านจิตใจ และยังเน้นย้ำถึงทางออกว่า

ผู้หญิงและแนวคิดแห่งการช่วยเหลือและพึ่งพากันสามารถแก้ไขปัญหาทางสังคมได้
ดังที่ซิดได้กลับมาพบกับแม่ในโลกหลังความตายและเรียนรู้ที่จะมีชีวิตอยู่ อันแสดง
ให้เห็นถึงทางออกที่เน้นการสร้างสังคมแห่งความเท่าเทียมระหว่างชายและหญิง นอกจากนี้
ในยุคปัจจุบันที่สังคมได้ผ่านขบวนการสตรีนิยม ที่เรียกร้องความเท่าเทียมให้กับทั้งหญิง
และชายอาจแสดงให้เห็นถึงการต่อต้านการกดทับในสังคม ว่าไม่มีใครควรต้องทนทุกข์
ทรมานกับมาตรฐานทางสังคมที่สร้างตัวเลือกให้กับความเป็นหญิงและความเป็นชาย
ที่ต้องมีกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานในการพิสูจน์ตนเอง เพราะเมื่อศึกษาในเชิงบริบท
ทางสังคมในสังคมอเมริกันที่ได้สะท้อนปัญหาจากความเจริญก้าวหน้าในประเทศ
ยิ่งประเทศพัฒนาไปข้างหน้าแต่สภาพจิตใจของคนในสังคมกลับเกิดปัญหา และไม่ได้
เป็นสังคมในอุดมคติแบบที่พวกเขาวาดฝันไว้ ดังปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ อาชญากรรม
ที่ลามมาสู่ปัญหาการว่างงานในระยะยาว และการว่างงานนำมาสู่ปัญหาในด้านอื่น ๆ ของ
สังคม เช่น ภาวะความเครียด ซึมเศร้า และทำให้อเมริกันชนบางกลุ่มกลายเป็นคนติดสุรา
ขณะเดียวกันบางคนรู้สึกกดดันที่ตนเองไม่มีงานทำ เกิดปัญหาการว่างงานในสังคม
เมื่อแก้ปัญหาดังกล่าวไม่ได้จึงนำไปสู่การตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรม (Shields, Hunsaker
& Hunsaker 2005, p. 313) การที่คนให้ความสำคัญกับวัตถุและใส่ใจสินทรัพย์
ภายนอกเพียงอย่างเดียว ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ เพราะเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงและ
ทำลายภาพพจน์ในด้านการประสบความสำเร็จ จึงต้องมีการกลับไปแก้ไขปัญหของ
การปลูกฝังมายาคติในสังคมแบบปิตาธิปไตย นวนิยายเรื่องนี้พยายามหาทางออก
ให้แก่ตัวละครเอกชายที่มีปัญหาทางด้านจิตใจ โดยนำเสนอให้เห็นความเท่าเทียมในสังคม
ว่าทั้งผู้หญิงและผู้ชายต่างต้องพึ่งพากันและกัน นอกจากนี้ยังกลับไปให้ความสำคัญ
กับจิตใจมากขึ้น เมื่อการสมทานความเป็นชายผ่าน ความทะเยอทะยานและการประสบความสำเร็จ
เพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุภายนอกอาจไม่ได้เป็นสิ่งเดียวที่สามารถวัดคุณค่าของ
ชีวิตได้ การหวนกลับคืนตามแนวทางจิตวิญญาณอาจมีส่วนช่วยประคับประคองสภาพจิตใจ
ของคนในสังคม และแก้ไขปัญหาทางจิตใจของตัวละครเอกชายได้ในฐานะที่วรรณกรรม
เล่มนี้ให้ความสำคัญกับความเป็นหญิง โอปราห์ วินฟรีย์ (Oprah Winfrey) พิธีกร
ผู้หญิงชาวแอฟริกันชื่อดังจากรายการ The Oprah Winfrey Show ได้นำวรรณกรรมเล่มนี้
ดัดแปลงเป็นภาพยนตร์ในปี 2007 ถูกฉายทางช่องโทรทัศน์ โดยภาพยนตร์ มีชื่อเต็มว่า

Oprah Winfrey Presents: Mitch Albom's For One More Day (2007) และได้รับเสนอชื่อเข้าชิงรางวัล Ammy Awards อีกด้วยอาจเพื่อแสดงให้เห็นถึงการเป็นสังคมแห่งความเสมอภาค และเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

นวนิยายเรื่อง ขอเพียงอีกวัน ตีพิมพ์ในปี 2006 ประพันธ์โดย มิตช์ อัลบอม นำเสนอปัญหาทางด้านจิตใจของ ชาร์ลี เบเนดิกโต หรือชิต ที่พยายามประสบความสำเร็จเป็นนักกีฬาเบสบอล ตามที่พ่อปลูกฝังและต้องการ แต่เมื่อเขาเจออุปสรรคทางด้านร่างกาย อันส่งผลต่อความนิยมในสนามแข่ง ทำให้ชิตรู้สึกแปลกแยกและคิดว่าตนเองไร้ค่า จนต้องการทำอัตวินิบาตกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหา อย่างไรก็ตาม ขณะที่ชิตกำลังเดินทางกลับบ้านเก่าเพื่อไปทำอัตวินิบาตกรรมให้สำเร็จผู้ประพันธ์นำเสนอโลกหลังความตายให้ชิตได้กลับไปพบกับแม่ที่เสียชีวิตไปแล้ว ในหนึ่งวันที่ได้พบกับแม่ส่งผลให้ชิตได้ทบทวนคุณค่าของการมีชีวิตอยู่ผ่านเรื่องเล่าและประสบการณ์จากแม่ จนทำให้ในตอนสุดท้ายเขาตัดสินใจที่จะมีชีวิตอยู่ต่อ

ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาสาเหตุของความล้มเหลวของตัวละครเอกชายที่มาจากอุดมการณ์ ปิตาธิปไตย เพื่อแสดงให้เห็นสาเหตุที่ตัวละครเอกชายต้องการทำอัตวินิบาตกรรมนั้นมาจากการพยายามเป็นชายที่สังคมต้องการผ่านการประสบความสำเร็จ และให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าการใช้เวลากับครอบครัว ขณะเดียวกันแนวคิดทางจิตวิญญาณ คือความอ่อนโยนและการช่วยเหลือกันและกันแบบผู้หญิง เป็นสิ่งที่สามารถเยียวยาให้ผู้ชายกลับมาเห็นคุณค่าของตนเองอันนำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้านจิตใจของตัวละครเอกชายได้

1. แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

1.1 แนวคิดปิตาธิปไตย

การศึกษาเรื่องความเป็นชายมักได้รับอิทธิพลและต่อยอดมาจากทฤษฎีสตรีนิยม (Feminist Theories) จึงสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ช่วงเช่นเดียวกับการคิดของสตรีนิยม กล่าวคือบุรุษศึกษาค้นคว้าที่หนึ่งมองบทบาททางเพศ การควบคุมทางสังคม และความเป็นชายในฐานะการประกอบสร้างทางสังคม (ไวทิก อิงสันเทียะ, 2555, น.3) เพราะผู้ชายถือเป็นคนกุมอำนาจในระบอบทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวถูกพัฒนาต่อยอดไปเป็นแนวคิดแบบ ปิตาธิปไตย

(Patriarchy) ละครกรรม รอดทรัพย์ อ้างถึงในกำจร หลุยยะพงศ์ กล่าวถึงสังคมวัฒนธรรม ปิตาธิปไตย (สังคมพ่อเป็นใหญ่) จะวางศูนย์กลางแห่งความรักของครอบครัวให้เป็นภาระหน้าที่ของผู้หญิงหรือแม่ส่วนพ่อจะทำหน้าที่เป็นเพียงเจ้านายหรือผู้แสดงอำนาจในบ้าน หนึ่งเมื่อผู้ชายหรือพ่อใช้อำนาจอันเกินพอดีปัญหาต่าง ๆ จึงปรากฏ (ละครกรรม รอดทรัพย์, 2555, น.31) ดังในนวนิยายเรื่อง *ขอเพียงอีกวัน* ที่ตัวละครเอกชาย ชิค เบเนโต เกิดปัญหาอยากทำอัตวินิบาตกรรมอันเนื่องมาจากแรงกดดันจากพ่อ และสังคมที่ทำให้เขารักษาตำแหน่งหน้าที่ของการเป็นนักกีฬาไว้ เพื่อรักษาความเป็นชายที่แข็งแกร่งและมีชื่อเสียง อันแสดงให้เห็นว่าการควบคุมทางสังคมไม่เพียงกดทับผู้หญิง แต่ยังกดทับผู้ชายในสังคมด้วยตนเอง

1.2 บริโภคนิยม

สังคมหลังสมัยใหม่เน้นการบริโภคสินค้าและบริการที่มากเกินไป ความพอเพียงได้ผลักดันให้คนต้องแสวงหาความสำเร็จทางภายนอก เพื่อมาสอดคล้องกับความต้องการทางสังคมที่มีการสร้างคุณค่า เกิดขึ้นได้ทั้งในระดับครอบครัวและสังคม ลัทธิบริโภคนิยม (Consumerism) ที่เน้นการบริโภคสินค้าเพื่อแสดงถึงอัตลักษณ์ของผู้บริโภค (ไทวิกา อิงสันเทียะ, 2555, น.2) การบริโภคนิยมดังกล่าวส่งเสริมให้เกิดการลอกเลียนแบบความเป็นชายผ่านสื่อโฆษณา อำนาจของสื่อ และทุนนิยมในด้านสินค้าและบริการต่าง ๆ ต่างมุ่งผลิตเพื่อให้ผู้ชายพัฒนาตนเองเพื่อแสดงสถานะทางสังคมผ่านการฝึกฝนทางร่างกาย มีรูปร่างที่ดี หรือการประสบความสำเร็จทางการงาน อันประกอบสร้างความสำเร็จในรูปแบบของความเป็นชายแบบอำนาจนำ

1.3 ความฝันแบบอเมริกันและวัฒนธรรมด้านกีฬา

แนวคิดความฝันแบบอเมริกันถือเป็นรากฐานที่เชิดชูความสำเร็จ แสดงให้เห็นว่าประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นดินแดนแห่งเสรีภาพ และประเทศแห่งโอกาส อันนำพาให้คนมาตั้งรกราก ณ ดินแดนแห่งนี้ โอกาสแห่งความสำเร็จที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ขายฝันและบอกแก่ทุกคนคือการเชื่อมั่นในความพยายามของตนเอง “คำประกาศอิสรภาพของอเมริกากระบุว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาเสมอภาคกัน และมีสิทธิ์ที่จะมีเสรีภาพและแสวงหาความสุขในทางปฏิบัติ” (ฟอร์แลก และ ไนส์, 2540, น.154) ส่งผลทำให้อเมริกันชนส่วนใหญ่เชื่อในแนวคิดแบบความฝันอเมริกัน และคิดว่าตนเอง

สามารถประสบความสำเร็จและมีชีวิตที่เท่าเทียมกันได้ผ่านการทำงานหนัก นอกจากนี้ในด้านอาชีพการงาน วัฒนธรรมกีฬา ถือเป็นวัฒนธรรมประจำชาติของชาวอเมริกัน โดยเฉพาะกีฬาเบสบอลที่นิยมการแข่งขันกันและมีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ผลิตนักกีฬาเพื่อลงแข่งขัน อันส่งผลให้มีการผูกโยงความเป็นชายไว้กับความสำเร็จที่ได้ทำเพื่อชาติหรือในตำแหน่งทางกีฬา ส่งผลทำให้ผู้ชายเกิดการสมาทานตนเองให้ต้องมีระเบียบวินัย แสดงความสามารถของตนเองให้เป็นที่ประจักษ์ และสร้างความสำเร็จผ่านร่างกายที่แข็งแรง

2. ทบทวนวรรณกรรม

ในงานปิตาธิปไตย ภาพสะท้อนแห่งความไม่เสมอภาคในสังคมเอเชียของ ณรงค์กรณ์ รอดทรัพย์ (2555) ที่ศึกษาการต่อสู้ของผู้หญิงเพื่อแสดงให้เห็นอำนาจของผู้หญิงและการต่อต้านความเป็นชาย มุ่งนำเสนอแรงกดดันของผู้หญิงในสังคมชายเป็นใหญ่ของประเทศไทย อันเป็นแนวทางในการศึกษาตัวละครแม่ในเรื่อง ขอเพียงอีกวันที่เชิดชูบทบาทหน้าที่ของการเป็นแม่ในอีกมุมมองที่ไม่ยอมถูกกดทับในโลกแห่งปิตาธิปไตยเป็นแนวทางในการศึกษาการเชิดชูความเป็นหญิงที่สามารถช่วยเหลือลูกชายให้หลุดพ้นจากความทุกข์ได้ นอกจากนี้ในวิทยานิพนธ์ ความเป็นชายในนวนิยายของ นิโคลัส สปาร์ค (กัญญณ์พัชญ์ พรรณรัตน์, 2559) ศึกษาความเป็นชายที่มีด้านที่เปราะบางและอ่อนแอ เป็นแนวทางศึกษาพัฒนาการของตัวละครเอกชายในเรื่องที่ซับซ้อนให้เห็นว่าผู้ชายถูกกดทับจากสังคมและพ่อของตน ตรงกับในเรื่องที่ความอ่อนแอดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาทางด้านจิตใจตามมา ขณะเดียวกัน ความเป็นชายในเรื่องขอเพียงอีกวันแตกต่างในแง่ของการหาทางออกให้แก่ตัวละครเอกชายผ่านแนวคิดทางจิตวิญญาณที่ให้แม่ที่เสียชีวิตไปแล้วปรากฏตัวเพื่อช่วยเหลือลูกชาย สะท้อนให้เห็นมายาคติความเป็นชายที่สมบูรณ์แบบยังต้องการผู้หญิงเพื่อช่วยปรับสมดุลในการใช้ชีวิต

3. วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยดำเนินการตามการศึกษาต่อไปนี้

3.1 ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและหนังสือต้นฉบับภาษาอังกฤษ For One More Day ของ Mitch Albom และฉบับแปลภาษาไทย “ขอเพียงอีกวัน” โดยอิทธิพนธ์ เรื่องศรี

3.2 ศึกษาทฤษฎีสังคมปิตาธิปไตย แนวคิดบริโภคนิยม ความฝันแบบอเมริกันและวัฒนธรรมด้านกีฬา

3.3 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่จะศึกษา

3.4 จัดการข้อมูล

3.5 สรุปและอภิปรายผล

4. ผลการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่าในสังคมปิตาธิปไตย สร้างรูปแบบความเป็นชายที่ดีผ่านการสร้างเป้าหมายให้แก่ตัวละครเอกชาย โดยมุ่งเน้นความเป็นชายที่ไม่เน้นความหลากหลาย คือ การประสบความสำเร็จทางสังคม การตามรอยความฝันแบบอเมริกัน (American Dream) ซึ่งให้ความสำคัญกับความสำเร็จทางด้านวัตถุ อันมุ่งเน้นความสำเร็จทางภายนอกมากกว่าจิตใจของตัวละคร และอำนาจในการควบคุมพฤติกรรมให้ตัวละครเอกชายไปถึงเป้าหมายนั้นส่งผ่านสถาบันครอบครัว คือ พ่อของตัวละครเอกชาย อันแสดงให้เห็นว่าปิตาธิปไตยนั้นมิได้เพียงกดขี่ผู้หญิงให้อยู่ในอำนาจของผู้ชาย แต่ตัวละครชายสูงอายุ เช่น พ่อ มีอำนาจในการกดดันให้ลูกชายประสบความสำเร็จ และถ่ายทอดอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนแสดงให้เห็นถึงความไม่แน่นอนในสังคมหลังสมัยใหม่ที่มีปัจจัยทางด้านความเสี่ยงไม่ว่าจะเป็นอายุที่มากขึ้น และร่างกายที่เสื่อมถอยไปตามกาลเวลา อันส่งผลต่อการสร้างภาพลักษณ์ความเป็นชายที่น่าพึงปรารถนา และทำให้ตัวละครเอกชายสูญเสียตำแหน่งและชื่อเสียงทางสังคม ตัวละครเอกชายถูกปลูกฝังให้ต้องรักษาภาพความสำเร็จดังกล่าวจึงคิดว่าตนเองแปลกแยกและไร้ค่า จนเกิดปัญหาทางจิตใจและนำไปสู่การก่อวินาศกรรม ผลลัพธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าอุดมการณ์แบบปิตาธิปไตยนั้น อาจไม่ได้เอื้อให้ตัวละครเอกชายมีความสุขและความสำเร็จอย่างแท้จริง เพราะมองข้ามทางเลือกอื่นในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ตัวบทยังได้นำเสนอทางออกผ่านโลกทางจิตวิญญาณ เพื่อแสดงให้เห็นข้อจำกัดของแนวคิดแบบปิตาธิปไตยที่สร้างมาตรฐานความสำเร็จของชีวิตไว้ที่ทรัพย์สินภายนอกเพียงอย่างเดียว จนลืมความสำคัญของจิตใจที่ต้องการการดูแลเช่นกัน การเดินทางในโลกหลังความตายเพื่อให้ซิดพบกับแม่ที่เสียชีวิตไปแล้ว ช่วยทำให้ซิดเห็นข้อเสียของการยึดติดกับความสำเร็จแบบมาตรฐานของสังคม และยังนำเอาลักษณะความเป็นหญิงที่อ่อนโยน รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มาเป็นทางออกและสอนข้อคิดให้กับตัวละครเอกชาย

ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาเป็น 3 ประเด็นสำคัญ ใช้แนวคิดปิตาธิปไตยในการศึกษา ในประเด็นแรก คือการรับอิทธิพลในเรื่องความสำเร็จจากพ่อ คือ การแสวงหาความมั่นคงทางวัตถุที่ซิดมีพ่อเป็นแบบอย่าง อันแสดงให้เห็นว่าพ่อสมาทานอุดมการณ์ได้สำเร็จผ่านการปลูกฝังให้ลูกเป็นนักกีฬาเบสบอลทีมชาติโดยมีสมาทานความสำเร็จผ่านแนวคิดแบบบริโภคนิยมและวัฒนธรรมทางเกมกีฬาที่สร้างภาพลักษณ์ของการเป็นชายที่แข็งแกร่ง ในประเด็นที่สองจะเน้นการวิเคราะห์ถึงความล้มเหลวจากการทำตามชายที่สังคมต้องการอันแสดงให้เห็นข้อจำกัดทางสังคมที่มีต่อความสำเร็จแบบที่นำพึงปรารถนา ส่วนประเด็นสุดท้ายมองว่าโลกหลังความตายช่วยนำเสนอให้เห็นข้อจำกัดของการประสบความสำเร็จตามแนวทางปิตาธิปไตยอย่างไร และแนวคิดด้านจิตวิญญาณดังกล่าวทำให้ตัวละครเอกชายไม่ต้องทำอัตวินิบาตกรรมและกลับมามองคุณค่าของตนเองผ่านการช่วยเหลือจากผู้หญิงอันแสดงให้เห็นถึงสังคมแห่งการช่วยเหลือและพึ่งพากัน

1) ซิดและพ่อ: การยึดติดในความสำเร็จด้านวัตถุ

บทบาทของเพศชาย ถูกผูกโยงกับการประสบความสำเร็จ การสร้างความสำเร็จของชายมักถูกเชื่อมโยงกับลักษณะทางกายภาพมีร่างกายที่แข็งแรง คำยำโดยแต่ละยุคสมัยมีการแสดงอำนาจความเป็นชายในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นผ่านการทำสงคราม การเป็นหัวหน้าครอบครัว หรือการเป็นนักกีฬา ในสมัยที่ประเทศเกิดสงคราม ความเป็นชายผูกโยงกับความเป็นชาติ ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 มีทหารอเมริกันหลายร้อยนายอาสาสมัครเข้าร่วมสงคราม และต้องผ่านการตรวจสอบสภาพร่างกายว่ามีความพร้อมและแข็งแรง การออกไปทำสงคราม ทำลายศัตรูที่มีความปฏิบัติต่อชาติได้สร้างความภาคภูมิใจให้แก่เพศชายในยุคนั้นเป็นอย่างมาก แนวทางปฏิบัติของพ่อจึงเป็นสิ่งที่นายกองและควรปฏิบัติตามเพราะแสดงออกถึงความเป็นชายที่ประสบความสำเร็จ เมื่อความเป็นชายของพ่อถูกผูกโยงกับการเป็นทหาร จึงทำให้พ่อของซิดมีร่างกายที่แข็งแรง มีระเบียบวินัย และมีใจที่รักชาติ ส่งผลทำให้พ่อมักจะพูดถึงความภาคภูมิใจในอดีตที่ได้รับชนะศัตรู การที่พ่อได้ปรับใช้ชาติและทำงานดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นการสมาทานความเป็นชายผ่านการออกรบ อย่างไรก็ตามหลังจากกลับมาจากสงคราม ความเป็นชายของพ่อถูกเปลี่ยนเป็นความมั่นคงทางด้านการเงิน ดังใน

ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ผู้ชายที่มีชีวิตรอด และได้กลับบ้าน มักจะสร้างรากฐานของตนเองผ่านการทำงานหนัก เพื่อซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ เหมือนกับพ่อของซิดที่ทำธุรกิจเปิดกิจการร้านขายสุรา นอกจากนี้หลังสงครามยังถือเป็นยุคเฟื่องฟูในด้านการบริโภค เช่น ผู้ชายมักให้ความสำคัญกับการซื้อรถอันแสดงให้เห็นวัฒนธรรมการบริโภคทางด้านวัตถุ เพื่อแสดงฐานะทางสังคม ซิดจึงเห็นภาพพ่อที่ทะเลาะทะเลาะกัน ทศนคติการใช้ชีวิตดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงแนวคิดแบบความฝันอเมริกันที่ต้องการมีชีวิตที่ดีและมีทรัพย์สินเป็นของตนเอง และยังแสดงให้เห็นความภูมิใจของพ่อในฐานะชายที่ประสบความสำเร็จทางการทำงาน

ขณะเดียวกันพ่อไม่เพียงรักษาสถานะความเป็นชายที่ต้องประสบความสำเร็จ แต่พอยังส่งต่อความเป็นชายให้แก่ลูกชายของตน ผ่านการบัญชาการและปลูกฝังให้ซิดปฏิบัติตามคำสั่ง ตั้งแต่เรื่องเล็ก ๆ ภายในบ้านไปจนถึงเส้นทางอาชีพ เช่น การเลือกนับถือศาสนา เลือกช่องดูโทรทัศน์ไปจนถึงเลือกอาชีพในอนาคต ซึ่งการส่งผ่านอำนาจดังกล่าวส่งผลทำให้ซิดต้องสมานทานความเป็นชายผ่านการเป็นนักกีฬา เพราะเกมกีฬาถือเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมของชาวอเมริกัน ดังจะเห็นในการเล่นกีฬาเบสบอล ผู้ชายจะเล่นกีฬาในพื้นที่กลางแจ้ง มีร่างกายกำยำ และมีความสามารถในการทำแต้ม การเล่นในเกมส์ของผู้ชาย (man's game) เป็นพื้นที่ในการแสดงออกถึงความแข็งแกร่งของชาย และการมีความสามารถในการเล่นที่โดดเด่น ไม่แสดงให้เห็นในด้านที่อ่อนแอของชาย ยังมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ยิ่งแสดงให้เห็นความเป็นชายที่น่าภาคภูมิใจ (Foot : Online , n.d.) การส่งผ่านความเป็นชายในด้านอาชีพการทำงานแสดงให้เห็นหน้าที่ความเป็นชาย ที่ปรับเปลี่ยนไปตามบริบททางสังคม แต่อุดมการณ์ของความเป็นชายยังคงอยู่คือการต้องทะเลาะทะเลาะกัน และสามารถพิสูจน์ตนเองได้

“After the war, my father, who own a liquor store, was more interested in profits than prophecies. And when it came to me, the only thing I had to worship was baseball. He was pitching to me before I could walk. He gave me a wooden bat before my mother led me use scissors. He said I could make the major leagues one day if I had “a plan” and if I “stuck to the plan”” (Albom, 2006, p.31)

“หลังจากกลับมาจากสงครามพ่อก็มาเปิดร้านเหล้า พ่อสนใจกำไรมากกว่าคำกล่าวของศาสตาศาพยากรณ์ แต่สำหรับผมแล้ว สิ่งเดียวที่ต้องเตือนคุณบาเชนือสิ่งอื่นใดก็มีเพียงเบสบอล พ่อเริ่มโยนลูกให้รับตั้งแต่ผมยังไม่หัดเดิน ผมมีไม้ตีเป็นของตัวเองแล้วในขณะที่แม่มยังไม่ยอมให้ผมใช้กรรไกรพ่อเคยพูดว่าผมสามารถขึ้นไปเล่นในระดับเมเจอร์ลีกได้เพียงเรามา ‘แผน’ และ ‘ยึดมั่นกับแผน’” (มิตช์ อัลบอม แพลโดยอิทธิพน เรื่องศรี, 2551, น.37)

การปลูกฝังดังกล่าวไม่เพียงนำเสนอแค่การเล่นกีฬาและการวางแผนเพื่ออนาคตที่ดี แต่ยังหล่อหลอมพฤติกรรมและบทบาทหน้าที่ให้ซิดปฏิบัติตนอยู่ในกรอบแห่งความสำเร็จ กรอบนั้นคืออุดมการณ์ที่เชื่อในความสามารถของปัจเจกบุคคลเป็นหลัก เพราะความฝันแบบอเมริกันเป็นความคิดเชิงอุดมคติว่าชาวอเมริกันทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (กุลวดี มกรภิรมย์, 2547) จนไม่มีพื้นที่สำหรับการทำไม่สำเร็จ ส่งผลให้คนต้องทะเยอทะยานและรับผิดชอบเพื่อหวังว่าจะมีชีวิตที่ดีในอนาคต เช่น การเป็นคนที่ต้องเอาชนะ มุ่งมั่นและมีวินัย ซิดจึงเชื่อฟังพ่อทุกอย่าง และรับฟังพ่ออย่างไม่มีเงื่อนไข ผ่านการฝึกซ้อมกีฬา และประพฤติตนแบบที่พ่อต้องการ ซึ่งแผนการดังกล่าวเป็นเหมือนสิ่งที่ถูกกำหนดไว้และเปลี่ยนแปลงได้ยาก อันแสดงให้เห็นอำนาจของอุดมการณ์ที่บังคับให้คนต้องประพฤติไปในแนวทางเดียวกัน แม้ซิดเคยพยายามตั้งคำถามกับการใช้ชีวิตของพ่อ เช่น ทำไมพ่อตีผมแต่ก็ยังไปโบสถ์ แต่ความสงสัยดังกล่าวเกิดขึ้นเพียงชั่วคราว เพราะอุดมการณ์แบบปิตาธิปไตยนั้นมีพลัง และสามารถบังคับให้ลูกต้องตกอยู่ภายใต้คำบงการหรือแผนที่พ่อและสังคมวางไว้ ซิดจึงต้องพยายามที่จะประสบความสำเร็จและหวังว่าจะทำความฝันให้เป็นจริง

ขณะเดียวกันอุดมการณ์ทางสังคมที่ส่งผ่านพ่อไม่เพียงมีอำนาจแค่ในบ้าน แต่ยังตามหลอนให้ซิดปฏิบัติตามคำสั่งในทุกที่ กล่าวคือในตอนที่พอกับแม่แยกทางกัน พ่อออกจากบ้าน ซิดจึงต้องอาศัยอยู่กับแม่และน้องสาว แต่ซิดยังเห็นภาพหลอนของพ่อ ดังที่เขาบอกแม่เสมอว่าจะฝึกซ้อมเบสบอล การที่ซิดยืนยันที่จะเล่นเบสบอลตามแนวทางที่พ่อวางไว้ แสดงให้เห็นอำนาจของสังคมที่ควบคุมพฤติกรรมของตัวละครชายให้อยู่ในกรอบและห้ามแตกแถวหรือมีความคิดเป็นของตนเอง

"He was a ghost but I still saw him. I saw him whenever I swung a bat or threw a ball, which is why I never gave up baseball, why I played through every spring and every summer on every team and in every league possible. I could picture my father at the plate, tipping my elbow, correcting my batting stance. I could hear him yelling, "Dig, dig, dig!" as I ran out a ground ball. A boy can always see his father on a baseball field. In my mind it was just a matter of time before he showed up for real." (Albom, 2006, p.111-112)

“พ่อกลายเป็นผีไปแล้ว แต่ผมยังเห็นพ่ออยู่เรื่อย ๆ ผมเห็นพ่อทุกครั้ง ที่ผมตีหรือขว้างลูก ที่ผมไม่เลิกเล่นเบสบอลก็ด้วยเหตุผลนี้ ผมยัง ตั้งหน้าตั้งตาเล่นไม่ว่าจะฤดูร้อนหรือฤดูใบไม้ผลิ เล่นมันทุกทีม ทุกลีก ที่เล่นได้ ผมมองเห็นพ่ออยู่ที่จุดตี คอยตะขอสкокและแก้ทำยีน ให้ผม ‘วิ่ง ๆ ๆ!’ ทุกครั้งที่ผมออกวิ่งหลังตีลูกลงพื้น เด็กผู้ชายทุกคน ต้องได้เจอพ่อที่สนามเบสบอล ในความคิดผมตอนนั้น ยังไงสักวันพ่อ ก็ต้องมา” (อัลบอม แปลโดย อธิพน เรื่องศรี, 2551, น.113) ”

เมื่อพิจารณาถึงการตามหลอนของพ่อ จึงไม่เพียงแสดงให้เห็นถึงความผูกพันอันแน่นแฟ้นของพ่อและลูกชาย แต่อ่านจในการสั่งการดังกล่าวคืออุดมการณ์ทางสังคมแบบทุนนิยมที่สอนให้คนต้องหมั่นพัฒนาตนเอง จนเกิดการหลอน ถ้าหลุดจากกรอบแห่งมายาคติ ความเป็นผีดังกล่าวจึงถูกส่งผ่านระบอบปีตาธิปไตยภายในบ้านและข้างนอกบ้าน ติดตามไปในทุกที่ ให้พ่อตามบงการลูกชายให้ปฏิบัติตามหน้าที่การเป็นนักกีฬาที่ดี ความมีระเบียบวินัย และต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมออันแสดงให้เห็นถึงความเข้มข้นของอำนาจ ที่สามารถติดตามและแทรกซึมไปในทุกที่ที่ซิคอยู่ จนเขาไม่สามารถปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงได้ ความสัมพันธ์ดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นการปฏิบัติตนตามแนวทางชนชั้นกลางที่มีแนวคิดทำตามกัน และรู้สึกเป็นกังวลถ้าหลุดจากกรอบหรือมายาคติที่ถูกปลูกฝังไว้

ขณะเดียวกันการตามหลอนของพ่อดังกล่าวยังควบคุมให้ซิคปฏิบัติตามและเปรียบเสมือนการก้าวขึ้นบันไดแห่งความสำเร็จที่ไม่มีที่สิ้นสุด เพราะความเป็นชายยังถูกวัดผ่านความแข็งแรง เช่น การเพิ่มกล้ามเนื้อ การออกจากโรงเรียนเพื่อมาฝึกซ้อมกีฬา หรือการทำผลงานให้ดีเพื่อถูกทาบทามจากสโมสร เป็นต้น การมีรูปร่างที่สวยงามและความสามารถที่เป็นที่ยอมรับ แนวทางดังกล่าวเสมือนเป็นการบริโภคภาพลักษณ์ความเป็นชายที่สังคมต้องการ อันนำไปสู่บันไดแห่งความสำเร็จที่ปลูกฝังให้ลูกชายต้องติดตามหรือพิสูจน์ความสามารถของตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการฝึกฝนดังกล่าวสอดคล้องกับความสามารถทางเกมกีฬาที่สังคมปรารถนา “อเมริกานั้นปลูกฝังมายาคติเรื่องความเป็นปัจเจกชนให้กับคนในชาติตนเองไว้จนหยั่งรากลึก (...) คนแต่ละคนจะต้องสามารถแสดงตรวจสอบ ประเมินผลสมรรถภาพและศักยภาพของเขา ในฐานะปัจเจกชนได้” (ซูคักดี ภัทรกรณ์วณิชย์, 2546, น. 86) ซึ่งความสามารถทางเกมกีฬาที่ถูกกำหนด เป็นหนึ่งในกระบวนการทางสังคมที่ปลูกฝังแนวคิดแบบความฝันอเมริกันให้ซิคต้องทำตามแผนที่สังคมกำหนดไว้อย่างไรก็ตามเส้นทางดังกล่าวอาจปิดกั้นการใช้ชีวิตในด้านอื่น ซึ่งจำกัดการมองโลกให้ตัวละครต้องยึดติดกับแผนการของพ่อและสังคมคิดว่าตนเองไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ การควบคุมดังกล่าวไม่เพียงหล่อหลอมให้ซิคเห็นแต่ชัยชนะในด้านกีฬาและกลายเป็นคนที่ทะเยอทะยานจนเห็นแต่ความต้องการของตนเอง เพราะในระหว่างทางที่เขาพยายามทำความฝันให้เป็นจริง วิถีชีวิตที่มุ่งมั่นดังกล่าวหล่อหลอมให้ซิคมองโลกในด้านการงานเพียงอย่างเดียว เพราะหน้าที่ดังกล่าวผูกโยงกับความเป็นชายที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือล้มเหลวได้ จนทำลายความสัมพันธ์ในครอบครัว เช่น ซิคมักปฏิเสธนัดทานข้าว และใช้เวลาร่วมกับแม่ในวันหยุด เพราะต้องฝึกซ้อมกีฬา การประสบความสำเร็จทางด้านวัตถุหล่อหลอมให้คนประพฤติดนแบบเห็นแก่ความต้องการของตนเอง และคิดว่าปลายทางของการมีระเบียบวินัยคือชัยชนะและความเท่าเทียมในอนาคตจนมองข้ามการดูแลความสัมพันธ์ในครอบครัว

ขณะเดียวกันการปลูกฝังความสำเร็จในเส้นทางสายกีฬาที่สังคมส่งผ่านพ่อแสดงให้เห็นแนวคิดของความฝันแบบอเมริกันที่หล่อหลอมให้อเมริกันชนยึดมั่นกับแผน เพื่อจะมีชีวิตที่ดี และทำตามกรอบที่สังคมวางไว้ ความพยายามของซิคที่ดูเหมือนจะสัมฤทธิ์ผล เพราะเขาได้เป็นนักกีฬาทีมชาติในวัย 23 ปี เมื่อมองถึงความฝันอันสูงสุด

ที่ซิดได้ทำมันให้เป็นจริง การเป็นถึงนักกีฬาเบสบอลก็สำคัญ ถือเป็นหนึ่งในตำแหน่งที่สำคัญยิ่งในช่วงปี 1960-1970 ทีมพิตต์สเบิร์ก ไพเรตส์ อยู่ในเมเจอร์ลีก เป็นการฟอร์มทีมของชายผิวดำทั้งทีม และอีกสามปีต่อมา แฟรงก์ โรบินสันก็ได้กลายมาเป็นผู้จัดการชาแอฟริกัน-อเมริกันคนแรกของทีมเบสบอลในประเทศสหรัฐอเมริกา (Baseballhall, n.d.) การที่ในตัวแทนเสนอว่าซิดเป็นนักกีฬาในทีมไพเรตส์จึงแสดงให้เห็นแรงกดดันของนักกีฬาเบสบอลผิวดำ ที่อาจต้องถืบทนเอง เพื่อให้แสดงผลงานหรือเพื่อให้มีที่ยืนในสังคม เพื่อจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจ ที่ทำให้เขาสมารถเป็นชายได้สำเร็จ อันจะนำไปสู่การได้รับการยอมรับทั้งจากพ่อและสังคม อย่างไรก็ตาม แม้ซิดจะก้าวไปสู่จุดสูงสุดในเส้นทางสายกีฬา แต่ตำแหน่งดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะทำให้พ่อและตนเองภาคภูมิใจ เพราะซิดไม่ได้หยุดพัก และต้องไปแข่งกีฬาในนัดต่อ ๆ ไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ผ่านการที่พ่อมักโทรตามให้ลูกชายไปเข้าร่วมการแข่งขัน และสมัครงานอะไรก็ได้ในวงการเบสบอล การยึดติดกับเกมกีฬาและตำแหน่งดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงอุดมการณ์ทางสังคม ที่บ่มเพาะความทะเยอทะยานและการแข่งขันจนตัวละครเอกชายไม่สามารถหลุดจากกรอบดังกล่าวหรือมีทางเลือกอื่นได้ อันแสดงให้เห็นว่าอุดมการณ์ปิตธิปไตยที่มาพร้อมกับแนวคิดของทุนนิยม ได้ปลูกฝังให้ซิดต้องเข้ารอบการเป็นนักกีฬา และรักษาความสามารถของตนเองเพื่อเป็นที่หนึ่งอยู่ตลอดเวลา การทำความฝันให้เป็นจริงดังกล่าวกลายเป็นการกดทับตัวเขา เพราะเมื่อเวลาผ่านไป ความเป็นชายและชื่อเสียงเหล่านี้มักเอื้อประโยชน์ให้แก่นายทุน และ สโมสรให้ได้ว่ารายได้ หรือ กำไรจากความสามารถของซิด โดยไม่ได้คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ที่อุปสรรคจากการเล่นกีฬาจะเข้ามาบีบหนทาง ไม่ว่าจะเป็น อาการบาดเจ็บ ความแก่ชรา หรือชื่อเสียงจากกองเชียร์ที่เปลี่ยนแปลงไต่อยู่ตลอดเวลา จนสามารถทำลายภาพความเป็นชายของซิดในอนาคต

2) ซิดกับชีวิตที่ล้มเหลว: การถูกปฏิเสธจากพ่อและสังคม

ในส่วนที่สองความล้มเหลวของซิดเผยให้เห็นข้อจำกัดของมาตรฐานความเป็นชายแบบที่พ่อสอน ว่าต้องพบกับความสำเร็จ แท้จริงแล้วมีปัจจัยทางด้านสังคมและร่างกายเข้ามาเกี่ยวข้อง จากที่เคยคิดว่างานที่พ่อนำมาซึ่งความสุขความสำเร็จ ประกอบกับการกระทำดังกล่าวจะทำให้พ่อกลับมาเป็นครอบครัวและภูมิใจในตัวเขา แต่เมื่อเวลาผ่านไปซิดล้มเหลวในด้านการงาน จนสูญเสียทุกอย่างทั้ง

ความมั่นใจในตนเอง ความสัมพันธ์ในครอบครัว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดจากปัจจัยทางด้านสังคมที่ควบคุมไม่ได้ เช่น ความเจ็บป่วย และความชรา แสดงให้เห็นถึงสัจธรรมของความเป็นสมัยใหม่ที่รวดเร็ว และไม่มีอะไรยั่งยืน ความพยายามดังกล่าวจึงอาจเป็นเพียงภาพฝันอันเลื่อนรางของชีวิตที่ไม่สามารถรักษามันเอาไว้ ดังที่เขาต้องถูกปฏิเสธทั้งจากทางสังคมและพ่อ ชีวิตคือการบาดเจ็บที่หิวเข้า ร่างกายไม่แข็งแรงดังเดิม เขาเผชิญความจริงว่าเสียงที่คนชื่นชมในอดีตกลับกลายเป็นเพียงเรื่องในอดีต

“In time, I healed. I resumed playing baseball. But for the next six years, I never came close to the major leagues again, no matter how hard I tried, no matter how well I thought I was doing. It was as if the magic had washed off me. The only evidence I had of my time in the big leagues was the newspaper box scores from 1973 and my baseball card, with a photo of me holding a bat, looking serious” (Albom, 2006, p.140-141)

“ทั้งที่คิดว่าตนเองเล่นได้ดีแล้วต่อให้พยายามแค่ไหน ผมก็ไม่เคยได้เจียดไกล่เมเจอร์ลีกอีกเลยราวกับว่าเวทมนตร์ที่เคยมีมันจางหายไปหมดสิ้น หลักฐานอย่างเดียวที่บอกให้รู้ว่าผมเคยได้เล่นเมเจอร์ลีกคือตารางคะแนนในปี 1973 ที่ลงหนังสือพิมพ์ไว้กับบัตรเบสบอลที่มีรูปผมถือไม้หน้าตาเคร่งเครียด” (อัลบอม แปลโดย อิทธิพน เรืองศรี, 2551, น.143)

ภาพดังกล่าวแสดงให้เห็นความนิยมที่ลดน้อยถอยลงและความสำเร็จที่ซิดเคยยึดถือก็แปรเปลี่ยนเป็นการไม่ถูกจดจำ นอกจากนี้ ยังแสดงให้เห็นความมุ่งมั่นของซิดที่รู้สึกท้อใจว่า แม้จะพยายามไปยืนอยู่จุดเดิม แต่ทุกสิ่งกลับเปลี่ยนไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสะท้อนให้เห็นภาพของสังคมสมัยใหม่ที่ไม่มีอะไรยั่งยืน จนทำลายภาพพาฝันในแบบที่ซิดและพ่อปรารถนา ซิดผูกตนเองไว้กับความสำเร็จ

ทางวัตถุและทำตามแผนของพ่อ จึงต้องจมอยู่กับความความผิดหวังที่ไม่สามารถหวน
กลับไปยืนอยู่ตำแหน่งเดิมได้ การพยายามดังกล่าวสร้างความทุกข์และยังแสดงให้เห็นว่า
ความสำเร็จทางวัตถุไม่ได้นำมาซึ่งความสุขที่แท้จริง

นอกจากนี้การถูกปฏิเสธจากสังคม ยังไม่ต่างจากการที่พ่อปฏิเสธชีวิต
เพราะซิดเคยคิดว่าถ้าเขาประสบความสำเร็จในเส้นทางสายกีฬา ตั้งใจฝึกซ้อมและ
ประสบความสำเร็จตามแผนที่พ่อวางไว้ เมื่อซิดไม่สามารถดำรงตำแหน่ง หรือสานต่อ
อุดมการณ์นี้ได้ตลอดรอดฝั่ง ส่งผลให้พ่อออกไปจากชีวิตและส่งผลให้ซิด
เป็นครั้งคราว "Baseball was our common country and without it, we drifted like two
boats with oars pulled in" (Albom, 2006, p.143) "เบสบอลเหมือนเป็นสิ่งที่เชื่อมเรา
เข้าไว้ด้วยกัน เมื่อไม่มีเบสบอล เราสองคนก็เหมือนเรือสองลำที่เจ้าของต่างคนต่างพาย"
(อัลบอม แปลโดย อิทธิพน เรื่องศรี, 2551, น.145)" จากเหตุการณ์ข้างต้นเผยให้เห็น
ความสัมพันธ์ระหว่างซิดและพ่อที่ผูกพันด้วยอุดมการณ์ทางด้านการประสบความสำเร็จ
ซึ่งพ่อใช้ลูกเป็นตัวแทนการประสบความสำเร็จในชีวิตของตนเอง เมื่อลูกไม่สามารถ
สมารถความเป็นชายในแบบที่พ่อปรารถนาได้ จึงถูกทอดทิ้งจากพ่อ ขณะเดียวกัน
ผู้ประพันธ์สะท้อนให้เห็นผลพวงจากการยึดมั่นในตำแหน่งทางการงานจนซิดสูญเสีย
บุคคลสำคัญอีกคนหนึ่งไป คือแม่ที่ซิดคล้อยและไม่สนใจ การสูญเสียแม่ส่งผลให้ซิด
เกิดความทุกข์ ขณะเดียวกันก็เป็นสิ่งที่ย้ำเตือนให้เห็นความไม่แน่นอนว่า ในขณะที่เรา
กำลังรักษาความสำเร็จ เรากลับสูญเสียคนในครอบครัวและการทำงานไปพร้อมกัน
ความทุกข์ดังกล่าวจึงสร้างบาดแผลทางจิตใจให้ซิดเป็นอย่างมาก

การที่ซิดจมอยู่กับความทุกข์ มองไม่เห็นทางออก ส่งผลทำให้เขาต้อง
พึ่งอบายมุขเพื่อบรรเทาความทุกข์ทางใจ เช่น การดื่มสุรา บริโภคอาหารที่ไม่มีประโยชน์
แยกตนเองจากคนอื่น ซิดคล้อยการทำหน้าที่พ่อและสามี จนทำให้ลูกสาวไม่ให้ซิด
เข้าร่วมงานแต่งงาน ภรรยาขอหย่ากับซิด อันแสดงให้เห็นว่าเขาไม่เพียงล้มเหลว
ทางด้านการงาน แต่พฤติกรรมที่ทำร้ายตนเองดังกล่าวยังถูกปฏิเสธจากคนในครอบครัว
การจมอยู่กับความทุกข์ของซิดจึงเป็นการหาทางออกที่ปลายเหตุไม่ได้แก้ไขปัญหา
ที่เกิดขึ้น อันแสดงให้เห็นว่าอุดมการณ์แบบปีตาริบัติได้กดดันผู้ชายที่ไม่เป็นไป
ตามมาตรฐานทางสังคม และทำให้พวกเขาต้องรู้สึกผิดและคิดว่าตนเองไร้ค่า เมื่อตำแหน่ง

และหน้าที่การงานแบบชยหายไป ความทุกข์ที่เกิดขึ้นต่อชีวิตจึงสะท้อนให้ถึงการยึดติดกับวัตถุที่มาจากอุดมการณ์ทางสังคม และความสำเร็จทางด้านวัตถุที่คนอเมริกันทะเยอทะยานปรารถนาเพื่อที่จะได้มาและการมีชีวิตที่เท่าเทียม อย่างไรก็ตาม อุดมการณ์ดังกล่าวไม่ได้นำมาซึ่งความสุขในชีวิต แต่กลับทำร้ายให้บุคคลนั้น ๆ รู้สึกว่าตนเองแปลกแยกเมื่อไม่สามารถทำตามความฝันได้

การหาทางออกของชีวิต คือเขาพยายามจบปัญหาด้วยการทำอัตวินิบาตกรรม เพราะรับไม่ได้กับการถูกปฏิเสธ การแก้ปัญหของชีวิตดังกล่าวจึงสะท้อนให้เห็นค่านิยมแบบวัตถุ ที่พยายามปิดบังด้านที่ล้มเหลวและความเสี่ยงที่มากับความสำเร็งนั้น เช่น ความรวดเร็วและการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาสังคมสมัยใหม่ทำให้มนุษย์มักนิยมอะไรเพียงชั่วครั้งชั่วคราว เนื่องจากทุกอย่างต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อหาของใหม่ที่ดีกว่าอยู่เสมอ การที่ชีวิตถูกสอนจากพ่อและสังคมให้ยึดติดในวัตถุและความสำเร็จ เขาจึงมองไม่เห็นสัจธรรมในด้านการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ รวมถึงตำแหน่งและเงินตราที่สามารถสูญหายเมื่อเวลาผ่านไป นอกจากนี้ ความทะเยอทะยานดังกล่าวยังย้อนกลับมาทำลายความสัมพันธ์ในครอบครัว หรือความสุขในชีวิตไปจนหมดสิ้นจากเดิมที่คิดว่าหนทางแห่งความสำเร็จแบบที่พ่อปรารถนาจะนำไปสู่ชีวิตที่ดี แต่แท้จริงแล้วค่านิยมดังกล่าวทำลายความเป็นปัจเจกบุคคล ทำให้ชีวิตคิดว่าตนเองไม่มีความหมายและแปลกแยกแตกต่าง ชีวิตจึงต้องได้รับการช่วยเหลือเพื่อให้เขามีแนวทางในการมองโลกในมุมใหม่ และหลุดพ้นจากกรอบทางสังคมที่ทำลายชีวิตของตนเอง

3) ตัวละครเอกกับการตระหนักรู้คุณค่าในโลกทางจิตวิญญาณ

จากปัญหาในโลกแห่งความจริงที่ชีวิตต้องการทำอัตวินิบาตกรรม เพราะเกิดความทุกข์ทางใจที่ไม่สามารถรักษาตำแหน่งทางกีฬาของตนเองไว้ได้ ผู้วิจัยเห็นว่าผู้เขียนได้สร้างโลกแฟนตาซีเพื่อช่วยเหลือให้ชีวิตไม่สามารถทำอัตวินิบาตกรรมได้สำเร็จ ตัวบทนำเสนอว่าการเขียนในลักษณะแฟนตาซีช่วยเหลือตัวละครเอกชายผ่านการให้แม่ที่เสียชีวิตไปกลับมามีบทบาทอีกครั้งเพื่อพูดคุยกับลูกชาย ในพื้นที่ดังกล่าวอาจแสดงให้เห็นว่าโลกแห่งความจริงให้คุณค่ากับสังคมแบบปิตาธิปไตยจนลืมหบายของแม่ที่คอยช่วยเหลือและดูแลลูกชาย ขณะเดียวกันสิ่งที่ขาดหายไปไม่เพียงเป็นแม่ที่ถูกหลงลืมแต่ยังคือความรักและความโอบอ้อมอารีระหว่างเรากับบุคคลอื่น ซึ่งแนวทาง

ดังกล่าวผู้วิจัยมองว่าเป็นสิ่งที่ผู้เขียนพยายามนำเสนอให้มาช่วยแก้ไขปัญหาความล้มเหลวและความทุกข์ทางใจของตัวละครเอกชาย

การสอนให้เห็นโลกทางจิตวิญญาณถูกนำเสนอผ่านการเดินทางในโลกหลังความตาย หากมองในแนวคิดทางหลักเหตุและผล ชีวิตหลังความตายถือเป็นสิ่งที่ยากเกินจะพิสูจน์ คล้ายกับการกลับมาของแม่เป็นสิ่งที่ทำให้สูญเสียไปไม่สามารถที่จะกลับคืนมาได้ แต่ในโลกหลังความตายที่ถูกสร้างขึ้น การกลับมามีบทบาทของแม่อาจเพื่อย้ำเตือนให้เห็นถึงคุณค่าของผู้หญิง และคุณค่าของชีวิตทางด้านจิตใจ ที่โลกแห่งทุนนิยมหรือปิตาธิปไตยพยายามจะลดทอนหรือทำให้มันหายไป เมื่อกลับไปพิจารณาถึงความหมายงานแนวแฟนตาซี มักถูกมองว่าเป็นโลกแห่งจินตนาการ และมักนำเสนอพื้นที่แห่งความปรารถนาที่มองหาสิ่งที่เป็นประสบการณ์ที่ขาดหายหรือสูญเสียไป ชดเชยผลลัพธ์ที่ขาดหายไป (Jackson, 2009, p.2) การเสนอมุมมองเพื่อชดเชยการรับรู้ที่ถูกปิดกั้นดังกล่าวจึงสามารถช่วยเหลือให้ตัวละครเอกเห็นชีวิตอีกด้านหนึ่งที่ห่างไกลจากการวัดคุณค่าผ่านชื่อเสียงและเงินตรา

โลกแฟนตาซีดังกล่าวถูกนำเสนอผ่านประสบการณ์เฉียดตายของซิด ในขณะที่เขากลับบ้านเพื่อจะไปทำอวดินิบาตกรรม ระหว่างการเดินทางกลับเกิดอุบัติเหตุรถชน เสมือนวิญญาณของซิดหลุดออกจากร่าง ในช่วงเวลานั้นคล้ายกับการเดินทางไปยังโลกใบใหม่ โลกหลังความตายในมุมมองทางวิทยาศาสตร์ตั้งคำถามในแง่ของการทำงานของสมอง พวกเขาเชื่อว่าสมองมีหน้าที่สั่งการให้มนุษย์มีสติรู้ตัว ซึ่งหากชีวิตหลังความตายมีจริง อาจแสดงให้เห็นว่าการทำงานของสมองยังมีความต่อเนื่องไปแต่ยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนว่าสมองสั่งการอย่างไร (Taylor, 2015) ขณะเดียวกันในอีกด้านหนึ่งโลกหลังความตายถูกมองว่าเป็นประสบการณ์ส่วนบุคคลที่ถูกเล่าว่าพวกเขาได้กลับไปพบกับญาติที่เสียชีวิต แม้จะไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยหลักเหตุผล แต่ประสบการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อสภาพจิตใจของบุคคลนั้น ๆ ในด้านบวก ก่อให้เกิดความหวังและมีมุมมองต่อโลกนี้เปลี่ยนไป คล้ายคลึงกับแนวคิดของสภาวะแบบ Liminal Space คือพื้นที่แห่งการเดินทางที่ทำให้ตัวละครรู้สึกแตกต่างไปจากเดิมที่พื้นที่จำกัดมักจะอึดอัดและสับสน มันมีลักษณะที่ไม่แน่นอนเพราะคุณไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นเมื่อคุณข้ามธรณีประตูไปสู่พื้นที่ใหม่ที่อยู่ไกลออกไป (Drew, 2019) ซึ่งการเดินทางก้าวข้ามพรมแดน

ดังกล่าวจะทำให้พวกเขารู้สึกประหลาดใจ ตกอยู่ในอันตราย แต่เมื่อก้าวข้ามผ่านไปได้เขาจะได้เรียนรู้และปรับมุมมองในการใช้ชีวิต ความหมายในแบบหลังอาจทำให้ผู้ประพันธ์นำโลกหลังความตายมาเสนอผ่านพื้นที่แฟนตาซี เพื่อช่วยให้ตัวละครเห็นคุณค่าของชีวิตในด้านที่เป็นสุขและเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น ดังคำนิยามของแฟนตาซีที่ไซโฟอ้างถึงในโตโดรอฟว่าในเรื่องไข่อัจฉริยะวรรณกรรมแฟนตาซีคือพื้นที่ที่จะทำให้เรารู้สึกถึงและไม่แน่ใจระหว่างคำอธิบายของสิ่งที่ป็นธรรมชาติและสิ่งที่เหนือธรรมชาติ (Zylfo, 2017, p.34) โลกดังกล่าวจึงทลายกรอบของความจริง และจินตนาการ ขณะเดียวกันยังอาจเป็นพื้นที่ที่พาเข้าถึงความจริงที่ถูกหลงลืม หรือการมองโลกแบบจำกัดและคับแคบในรูปแบบการมองโลกแบบพ้อที่สนับสนุนอุดมการณ์แบบทุนนิยมและปิตาธิปไตยในเรื่อง *ขอเพียงอีกวัน* พยายามทำให้ตัวละครเอกชายเห็นความรักของแม่ที่มีต่อตนเอง รวมไปถึงการใช้ชีวิตทางด้านจิตวิญญาณที่ช่วยทำให้ชีวิตมีความหมาย เพราะเป็นการสร้างโลกใบใหม่เพื่อปรับมุมมองในการใช้ชีวิต จากการขอความช่วยเหลือจากตัวละครแม่ ส่งผลทำให้ซิดไม่ตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรม เพราะเห็นทางเลือกในชีวิตที่มากกว่าการดำเนินรอยตามมายาคติความเป็นชายที่สังคมวางไว้

ตัวบทแสดงให้เห็นว่า โลกความจริงและแฟนตาซีไม่ได้ถูกแยกออกจากกันอย่างชัดเจน ดังในเรื่องขณะที่ซิดกำลังขับรถกลับบ้านเพื่อไปทำอัตวินิบาตกรรม ซิดกลับไปเจอแม่ที่เสียชีวิตไปแล้ว 8 ปี แม่ปรากฏตัวในบ้านหลังเก่าที่ทั้งสองคนเคยใช้เวลาร่วมกัน เมื่อซิดพบแม่ เขาเกิดความสงสัยว่าแม่กลับมาได้อย่างไร ขณะเดียวกันซิดลืมทุกคำถามและพยายามก้าวข้ามเส้นแบ่งเข้าไปกอดแม่

“Something melted inside of me, as if her face gave off heat. And then something broke, I almost heard the snap, the barrier between belief and disbelief...I hugged my mother as if I'd never let her go.” (Albom, 2006, p.42)

“และแล้วอะไรบางอย่างก็หัก แทบจะได้ยินเสียงดังเปาะ...มันคือ
กำแพงกั้นระหว่างความเชื่อกับความไม่เชื่อนั่นเอง..ผมกอดแม่ไว้แน่น
ประหนึ่งว่าจะไม่ยอมปล่อยให้แม่ไปไหนอีกแล้ว” (อัลบอม แพลโดย
อิทธิพน เรื่องศรี, 2551, น.47)

การก้าวไปหาแม่ของซิดแสดงให้เห็นชีวิตในอีกด้านของซิดที่อาจ
กำลังโหยหารากเหง้าและมิติทางจิตวิญญาณที่เป็นที่พึ่งทางใจของตนเอง ซึ่งสิ่งที่ขาดหายไปดังกล่าว อาจมาจากความทงเหินในอดีตที่ผ่านมา ที่แม่แม้จะใส่ใจดูแลซิดเป็นอย่างดี
แต่เขากลับมองข้ามและไม่เห็นความสำคัญของแม่ อาจเป็นเพราะสังคมแบบปิตาธิปไตย
ที่มองผู้หญิงอยู่ภายใต้อำนาจของชาย อย่างไรก็ตาม ในโลกแห่งนี้แม่กลับปรากฏตัว
เพื่อรับฟังซิด และให้กำลังใจเขา ดังที่ซิดกล้าแสดงออกซึ่งความอ่อนแอของตนเอง
ให้แม่ได้เห็นผ่านการบอกถึงปัญหาที่ตนเองถูกทอดทิ้งและจมอยู่กับความทุกข์
แสดงให้เห็นบทบาทของแม่ที่มีความสำคัญในการปลอบโยนและดูแลให้ซิดรู้สึกดีขึ้นได้
ขณะเดียวกัน การสร้างพื้นที่ดังกล่าวจึงช่วยให้ซิดเห็นว่าที่ผ่านมาเขาไม่ได้อย่าปิดบัง
ความทุกข์หรือหลีกเลี่ยงเพียงอย่างเดียว แต่โลกแห่งความจริงปิดกั้นไม่ให้ผู้ชายแสดง
ความอ่อนแอ การช่วยเหลือของแม่แสดงให้เห็นว่ากรอบแห่งความเข้มแข็งหรือ
อ่อนแอเป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ทุกคน เมื่อซิดได้ปลดปล่อยความทุกข์ อันแสดงให้เห็น
แสงสว่างประกอบกับการรับฟังและให้กำลังใจของแม่ “ทุกอย่างยังพอแก้ไขได้” แสดง
ให้เห็นถึงกำลังใจ และมุมมองการใช้ชีวิตของแม่ที่มองว่าชีวิตนั้นมีทางเลือก การแสดง
ความอ่อนโยนและไม่ทอดทิ้งเขา อันเป็นคุณสมบัติสำคัญที่ช่วยสร้างที่พักพิงให้แก่ซิด
เพื่อให้ซิดเห็นถึงความสุขในด้านความรักและความอบอุ่นว่าเขาไม่ได้โดดเดี่ยวหรือต้อง
ผ่านปัญหานี้ไปเพียงคนเดียว

นอกจากนี้ในตัวแทนแสดงให้เห็นว่า ที่ผ่านมาซิดละเลยแม่ และ
ไม่เคยเห็นความสำคัญของแม่ จนลืมที่จะใส่ใจสาเหตุของการเลิกราระหว่างพ่อและแม่
แต่ในโลกแห่งนี้แม่ที่เสียชีวิตไปแล้วสามารถเปล่งเสียงเพื่อช่วยเหลือซิดด้วยการเปิดเผย
ความผิดของพ่อ ให้เห็นด้านลบของการปกครองแบบปิตาธิปไตยและบริโภคนิยม
ที่สะท้อนความเห็นแก่ตัวของผู้ชาย หากมองในมุมของมิติทางแฟนตาซี การเล่าเรื่องใน

รูปแบบนี้พยายามทำให้มองเห็นสิ่งที่มองไม่เห็น สิ่งที่ไม่ได้พูดและเชื่อมต่อในสิ่งที่ไม่ถูกพูดออกมา (Zylfo, 2017, p.35) จากเดิมที่ซิดเชิดชูและเคารพพ่อในด้านการทำงานเสมอมา ซิดจึงได้รู้พฤติกรรมของพ่อในด้านลบ ที่มองเห็นแต่ความต้องการของตนเอง ดังที่เขาเพิ่งทราบว่าพ่อไปสร้างครอบครัวใหม่ในระหว่างที่คบกับแม่ แต่สุดท้ายก็ต้องเลิกกันไป การกระทำของพ่อสะท้อนให้ว่าสังคมชายเป็นใหญ่ส่งเสริมให้ผู้ชายให้ความสำคัญกับการงาน และกลายเป็นคนที่คิดถึงแต่ความต้องการของตนเอง จนไม่สนใจครอบครัว ไม่ต่างจากสิ่งที่ซิดเจอในอดีต ที่พ่อเขาล้มเหลวในด้านกีฬา พ่อก็ออกไปจากชีวิตของเขาเช่นกัน อันแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดของแนวคิดแบบปีตาธิปไตยที่เชิดชูความสำเร็จผ่านทรัพย์สินภายนอก และสถานะทางสังคม มากกว่าการรักษาความสัมพันธ์ การเห็นถึงความเห็นแก่ตัวของพ่อ ช่วยทำให้เขาสามารถเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างพ่อและแม่ที่แตกต่างกัน อันหมายถึงการให้คุณค่ากับชีวิตที่ต่างกันด้วย การรับรู้เรื่องดังกล่าวส่งผลทำให้ซิดได้ใช้วิจารณญาณในการทบทวนว่าพ่อเป็นคนที่ได้รับความรับผิดชอบต่อครอบครัว ปิดบังความผิดของตนเอง

“Looking back on that conversation, there are many things I wished I’d asked. Did he give a hoot that his ex-wife was having a birthday? Did he want to know how she was feeling?” (Albom, 2006, p.160)

“มานึกดูแล้ว มีหลายอย่างที่ผมควรจะถามพ่อไป เป็นต้นว่า พ่อเคยสนใจบ้างไหมที่วันนั้นเป็นวันเกิดของแม่ พ่ออยากรู้ไหมว่าแม่เป็นอย่างไรบ้าง” (อัลบอม แปลโดย อิทธิพน เรื่องศรี, 2551, น.164)

เมื่อลูกตระหนักถึงความเห็นแก่ตัวของพ่อ ส่งผลทำให้เขาเข้าใจสาเหตุของความทุกข์ที่ผ่านมาของตนเอง เมื่อพ่อให้คำแก่ตัวเองสะท้อนให้เห็นลักษณะนิสัยของการเป็นคนเห็นแก่ตัว และทะเยอทะยานจนละเอียดรอบคอบ อันทำให้ตอนสุดท้ายพ่อจึงต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยวและไร้ที่พึ่งพิง การกระทำของพ่อและจุดจบของพ่อ

ที่โดดเดี่ยววันนั้น ส่งผลให้ซิดเริ่มทบทวนพฤติกรรมของตนเอง ที่เคยเห็นแก่ความต้องการของตนเป็นหลักเช่นกัน ดังที่เขาเคยเพิกเฉยต่อแม่และสมาชิกในครอบครัว แต่สุดท้ายเขาก็ไม่กล้าที่จะขอความช่วยเหลือจากคนอื่น จนลงเอยด้วยการประชดชีวิตตนเอง และหาทางออกผ่านอบายมุข การเปิดเผยความผิดของพ่อจึงแสดงให้เห็นถึงผลพวงจากความทะเยอทะยานและเห็นแก่ตัวในสังคมปิตาธิปไตย ที่สร้างความคาดหวังกับตัวละครเอกชาย จนทำให้พวกเขายามที่จะสมานความป็นชาย และคิดว่าชีวิตต้องเป็นไปตามมายาคติแบบที่สังคมวางแผนไว้ แตกต่างจากแนวทางของแม่ที่คอยรับฟังและช่วยเหลือ หากแม่ไม่เสียชีวิตไปก่อนซิดก็อาจจะมีคนคอยรับฟังและไม่ต้องตัดสินใจทำอติวินิบาตกรรม อันแสดงให้เห็นว่าคุณค่าของชีวิตในด้านการรักษาความสัมพันธ์นั้นเป็นสิ่งสำคัญ มากกว่าที่จะเห็นแก่ตัวหรือใส่ใจในผลประโยชน์ของตนเอง อย่างไรก็ตาม การหาทางออกในตัวบทนั้นไม่กลับไปตอกย้ำถึงความล้มเหลวของซิด เพราะที่ผ่านมาเขาได้รับแรงกดดันจากสังคมจนไม่สามารถเห็นถึงคุณค่าในด้านความสัมพันธ์ได้

ตัวบทนำเสนอถึงการหลุดพ้นจากความทะเยอทะยาน คือหนทางในการกลับมาใส่ใจครอบครัว ดังที่แม่พยายามสอนซิดถึงการมองโลกในมุมใหม่ผ่านการตระหนักรู้ถึงคุณค่าของเวลา

“Life goes quickly, doesn't it, Charley ?..It's such a shame to waste time. We always think we have so much of it” (Albom, 2006, p.152)

“ชีวิตคนเราผ่านไปเร็วจะตาย จริงไหม ชาร์ลีย์...พวกที่ปล่อยเวลาให้สูญไปเปล่าๆ นี่น่าเสียดายนะ คนเรามักจะคิดว่ามีเวลาเหลือเฟือ” (อัลบอม แปลโดย อธิธิพน เรื่องศรี, 2551, น.155)

เมื่อซิดได้ฟังคำสอนของแม่เขาเกิดการคิดตามและรู้สึกเสียดายเวลาในอดีตของตนเองที่ปล่อยเวลาไปกับความทุกข์และความเศร้า และมองว่าความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจนปิดกั้นโอกาสของชีวิตในการเริ่มต้นใหม่ คำสอนจากแม่ดังกล่าวจึงมีส่วนช่วยให้ซิดตระหนักรู้ถึงปัญหาของตนเอง

“I thought about the days I have handed over to a bottle. The nights I couldn’t remember. The mornings I slept through. All that time spent running from myself” (Albom, 2006, p. 152)

“ผมนึกถึงเวลาที่เสียไปกับเหล้า ค่ำคืนที่จดจำเหตุการณ์อะไรไม่ได้เลย ตื่นเช้าขึ้นมาหลังนอนอุตุพร้อมกับอาการเมาค้าง และตลอดเวลาที่ผมเอาแต่วิ่งหนีตัวเอง” (อัลบอม แปลโดย อธิธิพน เรื่องศรี, 2551, น. 155)

ซิคเรียนรู้ที่จะปรับตัวและเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ถูกต้อง และไม่กลับไปทำร้ายตนเองแบบเดิมอีกต่อไป สิ่งแม่พยายามสอนแก่ซิคจึงสะท้อนให้เห็นว่า แท้จริงแล้วมนุษย์มีเวลาอย่างจำกัด เราจึงต้องจัดสรรเวลาให้ถูกวิธีจะได้ไม่เสียใจในภายหลัง ทั้งในด้านความรักและดูแลตนเอง รวมไปถึงใส่ใจคนรอบข้าง ก่อนที่จะต้องสูญเสียบุคคลที่สำคัญในชีวิตไป ขณะเดียวกันแนวคิดแบบแม่ ยังแสดงให้เห็นความแตกต่างกับโลกของพ่อที่มุ่งหน้าหาความสำเร็จเพียงอย่างเดียว จนคิดว่าเรามีเวลาเหลือเฟือที่จะทำอะไรต่าง ๆ มากมาย แต่ทุกสิ่งที่ทำล้วนเป็นคุณค่าเพียงฉาบฉวย ไม่ได้สร้างความผูกพันแบบยั่งยืนมากพอที่จะทำให้เห็นว่าชีวิตมีความหมาย การที่ซิคเคยใส่ใจในการทำงานเพียงอย่างเดียว ส่งผลทำให้เขารู้สึกผิดที่ไม่ได้ดูแลแม่ ป่วยละเลยชีวิตของตนเองให้จมอยู่กับความทุกข์และอบายมุข ฉะนั้นแล้วเมื่อเขาตระหนักรู้ว่าชีวิตนั้นไม่แน่นอน เมื่อเราอยู่ด้วยกันควรจะทำทุกวันนี้ให้ดีที่สุด

นอกจากนี้โลกแฟนตาซียังฉายให้เห็นข้อจำกัดในด้านการทำงานของพ่อที่นำมาซึ่งความทุกข์ เพราะสังคมแบบปีตาธิปไตยให้ความสำคัญกับการงานที่หนักถึงแต่ตนเอง จึงทำให้เราไม่ได้มีใจรักในการทำงานอย่างแท้จริง เมื่อไม่ได้รับรางวัลหรือผลตอบแทน ปังเจกบุคคลจึงรู้สึกที่ตนเองหมดคุณค่าและแปลกแยก ในโลกแห่งนี้ช่วยให้ซิคเห็นมุมมองการทำงานของแม่ที่แตกต่างจากพ่อ เพราะแม่รู้จักพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองมี การที่แม่ไม่ทะเยอทะยาน ยอมรับความเปลี่ยนแปลงส่งผลทำให้ตอนที่แม่ถูกไล่ออกจากงานพยาบาล แม่สามารถเริ่มงานใหม่ได้เลย โดยไม่จมกับความผิดหวัง

เพราะแม่ถือคติ “แม่ไม่อายุที่จะทำงาน” แตกต่างจากชีวิตที่เคยดูถูกงานของแม่ เพราะเขาให้คุณค่ากับงานที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับเท่านั้น เมื่อเจอกับความไม่แน่นอนในโลกหลังสมัยใหม่ชื่อเสียงดังกล่าวยิ่งสร้างมากล้นทำให้เขาารู้สึกแปลกแยกและตั้งคำถามกับความสามารถของตนเอง อย่างไรก็ตามหากมองในมุมของมายาคติทางสังคมความคาดหวังของผู้ชายมากกว่าผู้หญิง การที่แม่มีทางเลือกมากกว่าอาจแสดงให้เห็นถึงระบอบปิตาธิปไตย ที่ผู้หญิงไม่ต้องรับมือกับความคาดหวังและแรงกดดันทางสังคมมากเท่ากับผู้ชาย ซึ่งทั้งชีวิตและแม่อาจอยู่กันคนละเงื่อนไข อย่างไรก็ตาม กรอบดังกล่าวถือเป็นสิ่งที่สมมติขึ้นมาเพื่อสร้างคุณค่าของความเป็นชายและหญิงที่อาจจำกัดกรอบการใช้ชีวิตของคนในสังคม ที่แท้จริงแล้วอาจไม่จำเป็นต้องเดินไปตามแบบแผนเดียวกัน ตัวบทจึงได้นำเสนอทางออกให้ชีวิตที่สามารถที่จะเริ่มต้นใหม่และใช้ชีวิตต่อ เขาจึงจำเป็นต้องเห็นทางเลือกในชีวิตว่าความล้มเหลวทางกีฬา มิได้หมายถึงการล้มเหลวของชีวิต แต่เขายังสามารถเลือกทางในสายอาชีพอื่นได้ ที่เหมาะสมกับตนเอง อันเป็นการสร้างความหวังให้แก่ผู้ชายในสังคม ให้เขาสามารถใช้ชีวิตต่อไปได้

แม่ไม่เพียงสอนให้รู้จักเปลี่ยนแปลงและเริ่มต้นงานใหม่ สิ่งที่ทำให้ตัวละครเอกหลุดพ้นจากการยึดติดจากวัตถุนิยมนอก คือ แม่สอนให้ชีวิตเห็นถึงการทำงานด้วยใจ เพราะแม่ทำงานมิใช่เพื่อตนเองและตอบสนองตำแหน่งทางสังคม แต่แม่ทำงานเพื่อส่งชีวิตและน้องเรียนหนังสือ งานของแม่จึงสะท้อนให้เห็นความเสียสละในการทำงานที่ปราศจากการเห็นแก่ตัว การทำงานจึงมีความหมาย มิได้เพียงเพื่อทำไปโดยเปล่าประโยชน์ หรือเป็นการรอคอยผลลัพธ์ว่าจะสำเร็จหรือจะมีคนยอมรับหรือไม่ แม่จึงรู้สึกว่าตนเองมีค่าและมีความสุขในงานที่ทำ เมื่อชีวิตตระหนักถึงแนวทางการทำงานแบบแม่ส่งผลให้ชีวิตเกิดความรู้สึกพอ และเห็นคุณค่าของงานที่ตนเองทำ

“How many shampoos or dye jobs my mother must have done to feed us. And me? I got to play a game for ten years—and I wanted twenty. I felt suddenly ashamed.” (Albom, 2006, p.136)

“แม้ก็ต้องหลังซดหลังแข็งสระผมย้อมผมให้ลูกค้าเพื่อหาเงินมาเลี้ยงปากท้องของพวกเรา แล้วผมละ ผมได้เล่นเบสบอลตั้งสิบปีเต็มแล้วยังไม่พอใจอีก ยังจะขอเล่นต่ออีกสิบปี จู๊ๆ ผมก็รู้สึกละเอียดใจในความไม่รู้จักพอของตัวเอง” (อัลบอม แพลโดย อธิพน เรื่องศรี, 2551, น.138)

การที่ซิดเห็นถึงความรู้จักพอและเห็นถึงสิ่งที่แม่ทำเพื่อครอบครัว ส่งผลให้ซิดเข้าใจสัจธรรมในด้านการงานที่มีการเปลี่ยนแปลง แนวคิดดังกล่าวจึงช่วยลดทอนความรู้สึกเห็นแก่ตัวและทำให้เขาเรียนรู้และเปิดใจ ซิดเห็นคุณค่าในงานที่ได้ทำอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ สิ่งที่ทำให้ซิดรู้สึกว่าเขาเองไม่มีคุณค่าและแปลกแยก อาจมาจากการที่สังคมแบบปิตาธิปไตยมีอำนาจต่อผู้ชายให้ต้องเป็นคนที่ต้องทน และให้คุณค่ากับการมีชื่อเสียง เพราะเน้นการบริโภคเพื่อแสดงฐานะทางสังคม จนส่งผลทำให้ซิดมีทัศนคติประจำใจ “ไม่อยากเป็นคนธรรมดาแบบที่ใคร ๆ ก็ลืมได้” ความเชื่อดังกล่าวส่งผลให้เขายึดติดกับตำแหน่ง กลัวว่าตนเองจะถูกลืม และหมดคุณค่า เพราะพ่อและสังคมพยายามปลูกฝังให้เขาต้องเป็นที่หนึ่ง ซึ่งในโลกแห่งความจริงสะท้อนความเสี่ยงที่มากับเทคโนโลยีและความทันสมัยต่าง ๆ คนเปลี่ยนแปลงกันอย่างรวดเร็ว และไม่มีอะไรที่ยั่งยืน แม้พยายามสอนให้ซิดเห็นด้านบวกของการถูกจัดจำแนกยังยืน ผ่านแนวคิดที่ว่า คุณค่าของเรามีได้เกิดจากการแสวงหาการยอมรับจากภายนอก แต่เป็นความจริงใจในการช่วยเหลือผู้อื่น

ดังที่ซิดเดินทางไปพบกับเพื่อน ๆ ของแม่ และเห็นแม่ตกทลายผู้คนในชุมชน สิ่งแม่และเพื่อนปฏิบัติต่อกันแตกต่างจากที่ซิดเคยเจามา เพราะในวงการกีฬาทุกคนมักคุยกันเรื่องสร้างอนาคตและสุดท้ายก็แยกย้ายกันไป ไม่ได้ติดต่อหรือช่วยเหลือกันในพื้นที่แฟนตาซีแสดงให้เห็นถึงโลกที่ทุกคนปฏิบัติต่อกันอย่างจริงจัง เช่น การช่วยเหลือในยามที่แม่มีปัญหา เพื่อนช่วยแม่หางานทำ หรือในตอนที่เพื่อนของแม่เจอกับความทุกข์ แม่ก็อยู่ช่วยเหลือพวกเขา ความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างแม่และเพื่อนบ้านที่ผูกพันกันด้วยความปรารถนาดีดังกล่าวสะท้อนให้เห็นสังคมที่ปราศจากการเอารัดเอาเปรียบ

เมื่อแต่ละคนเจอปัญหาจึงสามารถก้าวข้ามผ่านไปได้ การมีชีวิตในรูปแบบดังกล่าวจึงช่วยทำให้ชีวิตของแม่มีความหมายและถูกจดจำ แตกต่างจากชีวิตที่ทุกคนมีความสัมพันธ์แบบฉาบฉวย เมื่อซิคหมดผลประโยชน์ เพื่อนในแวดวงกีฬาที่ขาดการติดต่อสัมพันธ์จึงส่งผลให้ซิครู้สึกโดดเดี่ยวและไม่เหลือใคร การที่แม่สอนให้ซิคเห็นถึงคุณค่าของการมีชีวิตอยู่เพื่อผู้อื่น ทำให้เขาเปิดใจและเริ่มเรียนรู้ที่จะอยู่กับผู้อื่น การที่เขาเริ่มเห็นคนอื่น เป็นอีกหนึ่งสิ่งที่จะช่วยให้ชีวิตของซิคมีความหมาย

ดังที่เมื่อซิคผ่านประสบการณ์เหน็ดตาย เดินทางออกมาจากโลกแฟนตาซี ซิคหลุดพ้นจากกรอบแห่งสังคมแบบปิตาธิปไตยที่คอยควบคุมให้เขารู้สึกแย่อต่อนเอง ซิคได้รับการรักษาตัวและเริ่มเกิดการเติบโตทางความคิดจนซิคกลับมาเห็นคุณค่าของชีวิต

"I feel ashamed now that I tried to take my life. It is such a precious thing. I had no one to talk me out of my despair, and that was a mistake. You need to keep people close. You need to give them access to your heart" (Albom, 2006, p.194)

“มาถึงตอนนี้ ผมนึกละอายใจที่เคยคิดที่จะจบชีวิตตัวเอง ผมคิดแบบนั้นได้อย่างไร ชีวิตเป็นสิ่งล้ำค่าขนาดนี้ ทว่าในเวลานั้นไม่มีใครคอยพูดให้ผมหายท้อแท้ ตรงนี้เองที่ผมพลาดไป ทุกคนจำเป็นต้องใคร่รักคนอยู่ใกล้ ๆ แล้วเราก็ต้องเปิดทางให้เขาเข้ามาสู่หัวใจเราได้ด้วย” (อัลบอม แปลโดย อธิพน เรืองศรี, 2551, น. 200)

เมื่อซิคเรียนรู้ที่จะเห็นคุณค่าในตนเอง ส่งผลให้เขามองเห็นคุณค่าในด้านความสัมพันธ์ ดังที่เมื่อกลับมาจากโลกหลังความตายซิคไม่กลับไปแก้ปัญหาด้วยการดื่มสุราและจมอยู่กับความทุกข์ในอดีต ซิคสามารถเปิดใจและกลับไปพูดคุยกับภรรยาและลูกสาวได้ แม้จะไม่ได้กลับมาเป็นครอบครัว แต่ซิคก็ยังมีคนที่ยกย่องและห่วงใยซึ่งกันและกัน

ส่วนในด้านการทำงาน ชิคยอมรับความจริงว่า เขาไม่สามารถกลับไปเป็นนักกีฬาเบสบอลได้ และหาโอกาสในการเริ่มสมัครงานใหม่ ดังที่ชิคได้เป็นพนักงานที่สวนสันตนาการในชุมชน ในพื้นที่แห่งนี้ชิคสร้างกตिकाให้ทุกคนแข่งขันกันได้อย่างเท่าเทียม การสร้างกตिकाดังกล่าวแสดงให้เห็นแนวคิดที่ปราศจากการแข่งขัน ไม่ต้องมีการแก่งแย่งเพื่อให้ใครเป็นที่หนึ่ง เมื่อชิคเรียนรู้ที่จะปรับตัว ทำให้เขาเห็นว่าชีวิตนั้นยังมีทางไปต่อ และเส้นทางดังกล่าวยังสามารถทำให้เขารู้สึกพึงพอใจ ในทางกลับกัน หากไม่มีพื้นที่แฟนตาซีที่ช่วยฉายให้เห็นข้อจำกัดของโลกความจริงที่มีการเปลี่ยนแปลง และชี้ให้เห็นว่าวัตถุอาจไม่นำมาซึ่งความสุขในชีวิต ชิคก็อาจจะติดอยู่ในความทุกข์และสามารถทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จ การกลับมาของแม่ในโลกแฟนตาซีดังกล่าวจึงเสนอให้เห็นข้อจำกัดของอุดมการณ์ที่สอนให้คนบูชาวัตถุ จนละเลยคุณค่าของชีวิตในด้านอื่น ๆ และชี้แนะทางเดินชีวิตใหม่ให้ชิคเห็นทางเลือกกว่าชีวิตไม่ได้วัดคุณค่าจากความสำเร็จทางการงาน แต่ยังประกอบไปด้วยมิติทางด้านจิตวิญญาณที่สอนให้เรารักเคารพทั้งตนเองและผู้อื่น สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ยั่งยืนและมีคุณค่าทางจิตใจ หากมองว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม และมีความหมายเมื่อได้แบ่งปันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ชิคจึงลัดอคติและคลายความทะเยอทะยานเมื่อเขาเห็นการมองโลกในด้านอื่น ส่งผลทำให้เขาไม่ยึดติดกับความสำเร็จทางด้านกีฬา รู้จักพอใจในสิ่งที่ตนมี สิ่งนี้ช่วยทำให้ชิคเห็นว่า ชีวิตของตนมีความหมายและไม่ไร้ค่าแบบที่ตนเองเคยเข้าใจ

4) บทสรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาวรรณกรรมเรื่องขอเพียงอีกวัน พบว่า แนวคิดแบบปีตาธิปไตยตัวละครผู้ใหญ่อย่างพ่อรับเอาแนวคิดด้านการงานหนักและให้ความสำคัญกับทรัพย์สินภายนอก และนำมาปลูกฝังและควบคุมให้ลูกชายยึดมั่นในความสำเร็จทางด้านการงาน การที่ลูกยึดติดกับความสำคัญ ทำให้เขาไม่สามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ จนส่งผลต่อปัญหาทางด้านจิตใจ เมื่อเผชิญกับความล้มเหลวที่สูญเสียตำแหน่งทางการงานไป จนต้องพยายามหาทางออกผ่านอบายมุขและนำไปสู่ความต้องการในการทำอัตวินิบาตกรรม อันแสดงให้เห็นว่าผู้ชายถูกกดดันในสังคมแห่งปีตาธิปไตย การนำเสนอทางออกของเรื่องคือการได้เน้นย้ำถึงคุณค่าของความเป็นหญิง เช่น การรับฟัง การช่วยเหลือซึ่งกันและกันว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้ตัวละครเอกชายหลุดพ้นจากความทุกข์ได้

นอกจากนี้หากมองในมุมปิตาธิปไตยที่ส่งผ่านสถาบันครอบครัวผู้ใหญ่แบบพ่อที่ปลูกฝังอุดมการณ์เรื่องความสำเร็จทางการทำงานและวัตถุ ส่งผลให้ตัวละครเพิกเฉยต่อสิ่งรอบข้างไม่ว่าจะเป็นครอบครัว หรือคุณค่าในตนเอง ซึ่งหากเปรียบเทียบกับการศึกษาแนวคิดปิตาธิปไตยใน ผู้หญิงกับปิตาธิปไตยในนวนิยายของอุทิศ เหมะมูล (ทัศนีย์ ทานตวาทิช, นัทรนัย ประสานนาม และ สรยา รอดเพชร, 2561) ที่เน้นการศึกษาปิตาธิปไตยในด้านการที่ผู้หญิงถูกกดทับภายในครอบครัวและแสดงให้เห็นการต่อต้านและการขัดขึ้นของผู้หญิงโดยใช้การขัดขึ้นทางเพศที่ผู้ชายเสียเปรียบโดยไม่รู้ตัว แสดงให้เห็นความต่างว่ามีใช้เพียงผู้หญิงที่ถูกกดขี่ภายใต้อุดมการณ์ปิตาธิปไตยเท่านั้น แต่ในเรื่อง ขอเพียงอีก วันผู้ชายในสังคมก็ยังถูกกดขี่จากอุดมการณ์ดังกล่าวเช่นกัน และมีอำนาจในการขัดขึ้นน้อยกว่า ดังที่ซิดคาทางออกด้วยการทำอัตวินิบาตกรรม เพราะผู้ชายอาจเป็นเพศที่ได้รับแรงกดดัน และถูกฝากความหวังมากกว่าความเป็นหญิง นักเขียนชายจึงมีการนำเสนอภาพความกดดันของตัวละครเอกชายที่จมอยู่กับความล้มเหลวและคิดว่าตนเองไร้ค่าจนไม่กล้าที่จะขัดขึ้นหรือลุกขึ้นมาต่อสู้กับพ่อและอุดมการณ์ทางสังคม อย่างไรก็ตามตัวบทได้สร้างทางออกของเรื่องคือการกลับมาเชิดชูคุณค่าทางด้านจิตวิญญาณผ่านการช่วยเหลือของตัวละครหญิงอย่างแม่เพื่อคลี่คลายปัญหา และแสดงให้เห็นว่าการพึ่งพาผู้หญิงและแนวคิดจิตวิญญาณนั้นยังถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ ดังในเรื่องที่ซิดเห็นปัญหาในสังคมปิตาธิปไตยผ่านเรื่องเล่าของแม่ในระหว่างการเดินทางในโลกหลังความตายว่าผู้หญิงแบบแม่สามารถต่อสู้กับอำนาจในฝั่งปิตาธิปไตยด้วยการช่วยเหลือระหว่างผู้หญิงกับผู้หญิง และแม่ยังเป็นฝ่ายมาช่วยเหลือลูกชาย ให้ลูกชายหลุดพ้นจากบ่วงแห่งความทุกข์ จึงเป็นการนำเสนอความหวังและทางออกให้เห็นถึงสังคมแห่งความเท่าเทียม ที่ผู้ชายยังต้องพึ่งพาผู้หญิง ในลักษณะของการอยู่เพื่อพึ่งพากันและกันเพื่อสร้างสมดุลแห่งชีวิตที่เป็นสุข

นอกจากนี้ในด้านปัญหาทางจิตใจของตัวละครเอกชายที่เกิดจากการยึดติดกับวัตถุและชื่อเสียงทางสังคม จนละเลยความสัมพันธ์ในครอบครัว แนวคิดทางจิตวิญญาณที่ถูกนำเสนอผ่านแม่ดังกล่าวพยายามกลับไปเน้นถึงคุณค่าด้านความสัมพันธ์การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการตระหนักรู้ถึงคุณค่าในตนเอง ซึ่งการหาทางออกในเรื่องนี้ สอดคล้องไปกับบทความการตามหาสัจธรรมในโลกหลังสมัยใหม่

(อุสุมา สุขสวัสดิ์, 2555) ที่ศึกษานวนิยายแนวอัตชีวประวัติเรื่อง Eat Pray Love วิเคราะห์การเดินทางของตัวละครเอกหญิงในเรื่องที่เดินทางเพื่อตามหาความหมายของชีวิตเช่นกัน แต่ในเรื่องขอเพียงอีกวันอาจแสดงให้เห็นถึงความกดดันของความเป็นชายที่ถูกกดดันมากกว่าความเป็นหญิง จนไม่สามารถเรียนรู้อีกด้านหนึ่งของชีวิตผ่านโลกความเป็นจริง ตัวบทจึงต้องนำเสนอผ่านพื้นที่แฟนตาซี เพื่อสอนให้ซิคเห็นคุณค่าในทางธรรม ในโลกที่ปราศจากวัตถุ และเน้นการช่วยเหลือกันและกันของมนุษย์ นอกจากนี้การกลับไปเล่าเรื่องของแม่ยังสะท้อนให้เห็นมุมมองของปิตาธิปไตย ที่ถูกโต้กลับผ่านการช่วยเหลือของตัวละครเอกหญิงที่ถูกเคยทำให้ไร้ค่าและสับสนไป เพราะแม่มีบทบาทในการกลับมาช่วยเหลือลูกชาย เพื่อขับเคลื่อนถึงการใส่ใจในจิตใจมากกว่าทรัพย์สินภายนอกจนแก้ไขปัญหาทางสังคมได้ การนำเสนอพื้นที่แฟนตาซีเพื่อให้แม่ที่เสียชีวิตไปแล้วกลับมาช่วยชี้แนะแนวทางแก่ลูก เปิดเผยข้อจำกัดที่สังคมสมัยใหม่พยายามปิดบังหรือซ่อนเร้นให้ผู้หญิงหายไปได้กลับมาปรากฏตัวและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเดินทางดังกล่าวช่วยให้เห็นว่าแนวคิดปิตาธิปไตยนั้นมีข้อจำกัดและสร้างความทุกข์แก่ตัวละครเอกชาย อันแสดงให้เห็นสัจธรรมของชีวิตว่าชีวิตที่ดีคือการปรับสมดุลระหว่างการทำงานและมีเมตตาแก่ผู้คนรอบตัว เช่น การใส่ใจผู้อื่น การยอมรับความผิดพลาด นอกจากนี้ ในพื้นที่แห่งการช่วยเหลือของแม่อาจนำเสนอการแก้ไขปัญหาทางสังคมให้แก่ผู้อ่านที่กำลังหลงทาง และให้คุณค่ากับการทำงานหนักและเชิดชูความสำเร็จด้านวัตถุเพียงอย่างเดียว การย่ำเตือนผ่านพื้นที่แฟนตาซีอาจมีความหมายว่า เราอาจจะไม่ได้มีโอกาสมาพูดคุยกับแม่แบบซิค เพราะโลกแฟนตาซีไม่มีทางเกิดขึ้นในชีวิตจริง เราจึงต้องใส่ใจและเห็นคุณค่าของชีวิต ทั้งการใส่ใจในการดูแลตนเองและผู้อื่นรวมถึงการรักษาร่างกายและจิตใจให้อยู่อย่างรู้เท่าทัน ก่อนที่ปัญหาของการยึดติดแต่ทรัพย์สินสมบัติภายนอกจะทำให้เราสูญเสียบุคคลใกล้ชิดหรือสูญเสียตนเองไป โดยไม่ได้ใช้ชีวิตให้ดีและมีคุณภาพ ความหวังในโลกแฟนตาซีแม่เป็นเพียงการนำเสนอเพื่อชี้แนะแนวทาง แต่ในโลกความเป็นจริงที่ทุกอย่างมีความไม่แน่นอนนั้น อาจเป็นกลอุบายเพื่อย่ำเตือนให้ผู้อ่านหันมาใส่ใจชีวิตด้านในเห็นความหมายและคุณค่าของชีวิตในทุกวันที่เหลืออยู่

เอกสารอ้างอิง

- กัญญณ์พัชญ์ พรณรัตน์. (2559). *ความเป็นชายในนวนิยายของ นิโคลัส สปาร์กส์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- กุลวดี มกราภิรมย์. (2547). *สารานุกรมประวัติศาสตร์สากล : อเมริกา เล่ม 1 อักษร A-B ฉบับราชบัณฑิตยสถาน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- ชูศักดิ์ ภัทรกรณวัณชัย. (2546). *เชิงอรรถวัฒนธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : วิชาษา.
- ณรงค์กรณ รอดทรัพย์. (2555). ปิตาธิปไตย : ภาพสะท้อนแห่งความไม่เสมอภาคระหว่างชายและหญิงในสังคมเอเชีย. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 4(2), 30-46.
- ไทวิกา อิงสันเทียะ. (2555). *บริโภคนิยม และวิกฤติความเป็นชายในนวนิยายอเมริกันร่วมสมัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ทัศนีย์ ทานตวานิช, นัทธนี ประสานนาม, และ สรยา รอดเพชร. (2561). ผู้หญิงกับปิตาธิปไตยในนวนิยายของอุทิศ เหมะมูล. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 14(2), 54-79.
- ฟอร์แลก และ ไนล์. (2540). *สังคมอเมริกันร่วมสมัย* (พิมพ์ครั้งที่ 1) [พงษ์ศรี เลขาวัฒนะ และ ปราณี ธนะชานันท์, ผู้แปล]. กรุงเทพฯ : หจก.บรรณกิจเทรดดิ้ง.
- मितช์ อัลบอม. (2551). *ขอเพียงอีกวัน* (อิทธิพน เรื่องศรี, ผู้แปล). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดีเอ็นจี.
- ศิวัรัฐ หาญพานิช. (2559). *ความเป็นชายที่มีอำนาจนำและความสัมพันธ์ทางเพศสถานะในโฆษณาารถที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ พ.ศ. 2558-2559* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สุนธรา สมใจ. (2550). ภาพสะท้อนด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ของประเทศสหรัฐอเมริกา ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ (Great Depression) จากวรรณกรรมเรื่อง Of Mice and Men ของ จอห์น สไตน์เบ็ก. *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 26(2), 157-171.

- อุสุมา สุขสวัสดิ์. (2555). การตามหาสัจธรรมในโลกหลังสมัยใหม่. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 13(2), 43-48.
- Albom, M. (2006). *For One More Day*. London: Sphere.
- Baseballhall (n.d.). (2022, January 24). *Baseball History, American History and You*. Retrieved from <https://baseballhall.org/baseball-history-american-history-and-you>
- Drew, C. (2019). *What Is Liminal Space? – 4 Key Features Of Liminality*. Retrieved from <https://helpfulprofessor.com/liminal-space/>
- Foot, D. (n.d.) “Man’s game: Challenging masculine myths in sport and life” [Online]. Available from <https://baseballhall.org/baseball-history-american-history-jackson>
- Jackson, R. (2009). *Fantasy the Literature of Subversion*. Routledge.
- Shields, L.B.E., Hunsaker, D.M., & Hunsaker, J.C. (2005) Trends of Suicide in the United States During the 20th Century. In: Tsokos M. (eds) *Forensic Pathology Reviews*. *Forensic Pathology Reviews*, vol 3. Humana Press. https://doi.org/10.1007/978-1-59259-910-3_10
- Taylor, S., (2015). *The Possibility of an Afterlife Is it irrational to be open to the possibility of life after death?*. Retrieved from <https://www.psychologytoday.com/intl/blog/out-the-darkness/201501/the-possibility-afterlife-1>
- Zylfo, B. & Lleshi, B. (2017). Theoretical & Practical Part of Rosemary Jackson’s Fantasy as an Independent Literary Genre. *Interdisciplinary Journal of Research and Development*, 4(3), 30-36. Retrieved from <https://www.uamd.edu.al/new/wp-content/uploads/2017/12/MA.-MSc.-Blerina-ZYLFO-LLESHI.pdf>